



ISSN-1641-8107

SAPER

www.saper.com.pl

PISMO STOWARZYSZENIA SAPERÓW POLSKICH

Nr 1(60) 2017

WARSZAWA

ROK XVII



Uroczystości we Włocławku



Z KART HISTORII - MOST NA WIŚLE

Ponad 70. lat temu, w mroźną noc z 17 na 18 stycznia 1945 r. w Warszawie saperzy z 3. Brygady Pontonowo-Mostowej i 6. samodzielnego batalionu pontonowo-mostowego przerzucili most przez Wisłę łącząc oba brzegi wyzwolonego miasta. Oś mostu przebiegała 160 m na północ od mostu średnicowego. Składał się z 35 członów parku DMP-2, 8 członów z parku N2P o nośności 16 ton i długości 430 mb. Oddany został do użytku 18 stycznia o godz. 19. Most pieśczołtliwie nazwany przez mieszkańców „pontoniakiem” służył nie tylko potrzebom wojska ale również mieszkańcom Warszawy. W 60. rocznicę tego wydarzenia członkowie Stowarzyszenia Saperów Polskich uczcili pamięć bohaterów tych wydarzeń odsłaniając Pamiątkowa Tablicę na osi historycznego mostu.

Natomiast w 72. rocznicę walk wojsk inżynieryjno-saperskich 1. AWP o Warszawę Stowarzyszenie Saperów Polskich z prezesem płk. dypl. Tadeuszem Dzikowskim na czele uczciło pamięć bohaterskich saperów, składając wiązanki kwiatów na płycie - obelisku w osi dawnego mostu pontonowego na Wiśle. (szerzej na str. 13)

Red.



Kolegium Programowe kwartalnika SAPER: gen. bryg. dr inż. Bogusław Bębenek - przewodniczący, płk dr Jerzy Marczak, płk dypl. Tadeusz Dzikowski, płk dr Wiesław Leszek Ząbek, płk mgr inż. Marian Kasperski

Redaguje zespół: płk dr Wiesław L. Ząbek - redaktor naczelny, tel. (22) 6/870 544, 612 81 91; płk mgr inż. Tomasz Bogucki – zastępca redaktora, mgr Tadeusz Ekiert - zastępca, redaktor techniczny; ppłk inż. Kazimierz Śmietana – członek redakcji; fotoreporter - Alina Małgorzata Nowacka-Brysiak

Adres Redakcji: ul. 11 listopada 17/19, 03-446 Warszawa, tel. 261 872 346; tel./fax biuro SSP: 261 872 489; e-mail: redakcja-saper@o2.pl, www.saper.com.pl

Wydawca: Stowarzyszenie Saperów Polskich. Pismo „Saper” jest biuletynem wewnętrznym SSP.

Przygotowanie do druku: PAT Nakład: 600 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania zmian i skrótów w nadsyłanych materiałach. Artykułów nie zamówionych redakcja nie zwraca.

Materiały prosimy przysyłać na płytach CD lub bezpośrednio pocztą internetową: redakcja-saper@o2.pl

Zapraszamy na FB/StowarzyszenieSP

OD REDAKCJI

Szanowni Czytelnicy,
60. numer SAPERA, kontynuuje dyskusję odnośnie NASZEGO ŚWIĘTA - Stowarzyszenia Saperów Polskich - przypadającego na dzień 23 czerwca. Składa się na nie doświadczenie wyniesione z działalności kół SSP w 17-letnim okresie istnienia Stowarzyszenia oraz kultywowanie tradycji oręża polskiego.

Warto do tej kwestii powracać by stworzyć trwałe podwaliny Święta SSP – by najmniej nie konkurującego z DNIEM SAPERA, obchodzonego w dniu 16 kwietnia. Święta Stowarzyszenia bardziej rodzinnego z elementami festynu czy „pikniku saperskiego” bez oficjalnej „parady” czy „zadęcia”, w formie akademii rocznicowej.

W aktualnym numerze polecamy: W dziale Z ŻYCIA WOJSK INŻYNIERYJNYCH - garść nowinek szkoleniowych z jednostek i garnizonów saperskich. Na uwagę zasługuje również artykuł doktora **ppłk dypl. inż. Tomasza Germana** *Dokonania Wojskowych Jednostek Odbudowy*. SAPERSKIE SPOTKANIA, to reportaż z odwiedzin koła nr 19 we Włocławku z okazji 72. rocznicy wkopania słupa granicznego w Czelinie na Odrę przez saperów 6. Zmotoryzowanego Batalionu Pontonowo-Mostowego, informacja z posiedzenia Zarządu Głównego SSP w Warszawie oraz relacja z Noworocznego Spotkania ZG SSP w gościnnych progach Klubu WAT w Warszawie. OKIEM REPORTERA zawiera Felieton **plk dr Wiesława Ząbka** *Można inaczej...* Z KART HISTORII - artykuł **gen. bryg. mgr inż. Zdzisława Barszczewskiego** *Stowarzyszenie*



*Polskich Saperów na Obczyźnie oraz Warszawskie mosty w styczniu 1945 r. jak też **plk dypl. inż. Stanisława Białka** Stowarzyszenie polskich saperów na Obczyźnie a 3. Włocławski pułk pontonowy w latach 1992-1995". JUBILEUSZ to ZŁOTE GODY Wandy i Andrzeja Pendzłów. EPITAFIA - Ostatnia droga **Żołnierza Niezłomnego** **sp. kpt. Wacława Bojarskiego**. MASZYNY I SPRZĘT INŻYNIERYJNY - nowinki techniczne z prac badawczych WITI we Wrocławiu, w opracowaniu **mjr mgr inż. Wacława Maleja** oraz prezentacja **Wojskowych Zakładów Inżynierskich S.A.** w Dęblinie*

Sądzę, iż każdy z Czytelników naszego pisma znajdzie dla siebie interesującą lekturę.
*redaktor naczelny
dr Wiesław L. Ząbek*

SPIS TREŚCI

OKŁADKA A - Uroczystości we Włocławku	
OKŁADKA B - Z kart historii - Most na Wiśle	
OD REDAKCJI - SPIS TREŚCI	1
Temat z okładki - Uroczystości we Włocławku	1
Z ŻYCIA WOJSK INŻYNIERYJNYCH	
Plk Marek Wawrzyniak zastępcą Szefa ZIW - Sylwester Ludwiczak	2
Przekazanie dowodzenia w Inowrocławiu - Sylwester Ludwiczak	2
Walcząc z zardzewiałą śmiercią - Tomasz Słodziński	3
Zakończenie oczyszczania terenu - Michał Wierchowski	3
Dokonania Wojskowych Jednostek Odbudowy - Tomasz German	4-5
OKIEM REPORTERA	
Spotkanie z włocławskimi saperami	6-7
Rozmowa z prezydentem Włocławka Markiem Wojtkowskim	7
Z KART HISTORII	
Stowarzyszenie Polskich Sap. na Obczyźnie - Zdzisław Barszczewski	8
SAPERSKIE FORUM	
Posiedzenie Zarządu Głównego SSP	9
SAPERSKIE SPOTKANIA	
Pobyt delegacji ZG SSP we Włocławku - Ryszard Chornicki	10
Felieton - A może inaczej ...- Wiesław Ząbek	10
Spotkanie Noworocznego ZG SSP - Wiesław Ząbek	11
Z KART HISTORII	
SPS na Obczyźnie a 3. Włocławski Pułk Pont. - Stanisław Białek	12-13
Warszawskie mosty w styczniu 1945 r.	13
JUBILEUSZE	
Jubileusz Złotych Godów	14
EPITAFIA	
Sp. kpt. WP, plk ZPRP Wacław Bojarski - Wiesław Ząbek	15
MASZYNY I SPRZĘT WOJSK INŻYNIERYJNYCH	
Pojazd specjalny Shiba - Wacław Malej	16
OKŁADKA C - Prezentacja firmy - WZI S.A. Dęblin	
OKŁADKA D - Prezentacja firmy - WZI S.A. Dęblin	

Członkowie, Sympatycy i Rodziny Stowarzyszenia Saperów Polskich! Dowódcy i żołnierze Wojsk Inżynierskich!

Zarząd Główny Stowarzyszenia Saperów Polskich zaprasza na Święto Stowarzyszenia Saperów Polskich w dniu 22 czerwca o godz. 12.00 na bazie Wojskowej Akademii Technicznej (23 czerwca 2017 r. jest dniem zakończenia roku szkolnego).

Stowarzyszenie Saperów Polskich powołane w kraju w 2000 roku, przejęło historię i dziedzictwo Stowarzyszenia Saperów Polskich na Obczyźnie, utworzone dnia 23 czerwca 1956 r. podczas zebrania delegatów Kół i Sekcji Organizacji Saperów oraz przedstawicieli Oddziałów Saperskich.

Uchwałą VII Kongresu Stowarzyszenia Saperów Polskich, dzień 23 czerwca został ustanowiony Świętem Stowarzyszenia Saperów Polskich, dla upamiętnienia dnia utworzenia Stowarzyszenia na Obczyźnie.

Obchody święta Stowarzyszenia Zarząd Główny planuje przeprowadzić w formie dwóch części. W pierwszej - seminarium w Klubie WAT. Druga część - Piknik saperskich pokoleń - przeprowadzona będzie na strzelnicy WAT przy grillu. Dla uświetnienia święta staramy się o występ artystyczny młodzieży szkolnej. Zachęcamy do wspólnego świętowania w rodzinie saperskiej, zapraszamy saperów z rodzinami.

Temat z okładki

Uroczystości we Włocławku

W dniu 27 lutego 1945 roku saperzy 6. samodzielnego zmotoryzowanego batalionu pontonowo-mostowego wkopali białoczerwony słup graniczny nad Odrę w miejscowości Czelin. Z tej okazji, w dniu 27 lutego 2017 roku we Włocławku przy „Pomniku Saperów 3. warszawskiego pułku pontonowego” odbyła się uroczystość zorganizowana przez Zarząd koła nr 19 Stowarzyszenia Saperów Polskich. Na uroczystość przybyła liczna delegacja Zarządu Głównego SSP z prezesem **plk dypl. inż. Tadeuszem Dzikowskim** na czele.

Na zdjęciu: Wystąpienie prezesa SSP **plk dypl. inż. Tadeusza Dzikowskiego** przed Pomnikiem Saperów.

Z okazji **Świąt Wielkanocnych** składam wszystkim saperom i ich rodzinom najserdeczniejsze życzenia.

Wszystkiego najlepszego również z okazji **Dnia Saperów** dla wszystkich saperów i ich rodzin.

**Prezes Stowarzyszenia Saperów Polskich
plk dypl. inż. Tadeusz Dzikowski**



Płk Marek Wawrzyniak zastępcą Szefa ZIW

Płk Marek Wawrzyniak wyznaczony przez MON na Zastępcę Szefa Zarządu Inżynierii Wojskowej. Dowódcą 2. Inowrocławskiego Pułku Inżynieryjnego był 3 lata.



Pułkownik Marek Wawrzyniak jest jednym z 56 żołnierzy, którzy z rąk Ministra Obrony Narodowej **Antoniego Macierewicza** odebrali ostatnio nominacje na wyższe stanowiska służbowe.

- To najliczniejsza zmiana, jaka dokonuje się w strukturach dowodzenia Wojska Polskiego od wielu lat. Długo na nią czekaliśmy, długo zastanawialiśmy się nad każdą decyzją dlatego, że są one podejmowane w bardzo szczególnej sytuacji - powiedział minister **Macierewicz** podczas uroczystości.

Płk Wawrzyniak odebrał decyzję o mianowaniu na stanowisko Zastępcy Szefa Zarządu Inżynierii Wojskowej, który zajmuje się programowaniem, planowaniem i koordynacją działania Wojsk Inżynieryjnych.

- Jestem przekonany, że spełnicie to zadanie bardzo dobrze. Musicie wiedzieć, że realizując współdziałanie z naszymi sojusznikami, możecie liczyć w pełni nie tylko na wszystkie możliwości, wynikające z dotychczasowych kompetencji jakie posiada Ministerstwo Obrony Narodowej, ale także na te, które pani premier nałożyła na mnie, powierzając mi funkcję pełnomocnika ds. współdziałania wszystkich struktur państwowych z naszymi sojusznikami - podkreślił **Antoni Macierewicz**.

*kpt. Sylwester Ludwiczak
Zdjęcia: CO MON*

Przekazanie dowodzenia w Inowrocławiu

W dniu 02.12.2016 r. podczas uroczystego apelu dokonano przekazania obowiązków Dowódcy 2. Inowrocławskiego Pułku Inżynieryjnego im. gen. Jakuba Jasińskiego. Uroczystość odbyła się w koszarach pułku w obecności Szefa Zarządu Inżynierii Wojskowej Inspektoratu Rodzajów Wojsk w pułku Dowództwa Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych płk. Andrzeja Solarza i zaproszonych gości.

W ceremonii przekazania obowiązków udział wzięli przedstawiciele władz samorządowych i administracyjnych Inowrocławia, regionu, duchowieństwa, byli Dowódcy Pułku, dowódcy zaprzyjaźnionych jednostek, instytucji wojskowych i służb mundurowych, oraz licznie przybyli kierownicy instytucji i firm współpracujących z pułkiem.

Podczas uroczystości **płk Andrzej Solarz** przedstawił nowego dowódcę pułku **płk. Bogdana Prokopa** i poinformował o przebiegu jego dotychczasowej służby, życząc powodzenia w dowodzeniu pułkiem o wieloletnich tradycjach.

Pułkownik Andrzej Solarz podziękował **płk. Markowi Wawrzyniakowi** za osiągnięcie wysokich wyników podczas dowodzenia pułkiem oraz życzył mu pomyślności na nowym stanowisku służbowym - Zastępcy Szefa Zarządu Inżynierii Wojskowej IRW DG RSZ.

Po uroczystym akcie przekazania sztandaru nastąpiło podpisanie protokołu przekazania obowiązków. Zdający obowiązki dowódcy **płk Marek Wawrzyniak** podziękował żołnierzom i pracownikom wojska za wspólną służbę oraz wysiłek, który został włożony w realizację trudnych i istotnych dla funkcjonowania pułku zadań.

Pułkownik Bogdan Prokop podziękował przełożonym za zaufanie, którym obdarzyli go wyznaczając na dowódcę pułku z tak bogatymi tradycjami i osiągnięciami. Podkreślił, że... „Objęcie obowiązków dowódcy pułku to dla mnie ogromny zaszczyt i honor, ale jednocześnie wyzwanie i zobowiązanie do wytężonej pracy i służby dla dobra pułku i chwały wojsk inżynieryjnych”. Jednocześnie zadeklarował, że w dowodzeniu pułkiem korzystać będzie ze swojej wiedzy i doświadczenia swoich poprzedników.



W imieniu zaproszonych gości głos zabrali Prezydent Miasta Inowrocławia - **Ryszard Brejza** oraz Wicestarosta **Włodzimierz Figas**, którzy podziękowali zdającemu Dowódcy Pułku za owocną współpracę oraz życzyli nowemu Dowódcy Pułku sukcesów na stanowisku.

Uroczystość uświetniła Orkiestra Wojskowa z Bydgoszczy.

Uroczysty apel zakończyła defilada pododdziałów pułku prowadzona przez dowódcę uroczystości szefa sztabu pułku **płk. Tomasza Baranowskiego**.

Po defiladzie wykonano wspólne pamiątkowe zdjęcie i dokonano wpisu w kronice jednostki wojskowej.

*kpt. Sylwester Ludwiczak
Zdjęcia: mł. chor. Andrzej Walczak*

Walcząc z zardzewiałą śmiercią

Minął kolejny pracowity rok dla saperów, którzy praktycznie każdego dnia podejmują interwencje związane z oczyszczaniem terenu z przedmiotów wybuchowych i niebezpiecznych. Śmiercionośne pamiątki II wojny światowej w postaci niewypałów i niewybuchów wciąż dają o sobie znać zalegając wśród pól i lasów. Prawie 17 tysięcy takich przedmiotów w 2016 roku zniszczyli żołnierze 13 patrolu rozminowania, który funkcjonuje w 3 batalionie drogowo mostowym 2. Mazowieckiego Pułku Saperów.

Działając w przydzielonym rejonie odpowiedzialności saperzy z patrolu rozminowania przejechali ponad 37 tysięcy kilometrów podejmując 194 zgłoszenia. Wykryto i zniszczono między innymi 33 bomby lotnicze, 301 pocisków artyleryjskich, 161 granatów moździerzowych, 36 granatów ręcznych oraz miny, pociski rakietowe, zapalniki oraz ponad 16 tysięcy sztuk amunicji strzeleckiej.

Pomimo formalnego zakończenia akcji rozminowania kraju w 1956 roku niebezpieczeństwo nadal jest wysokie. Bezpośrednio po drugiej wojnie światowej wykryto kilka milionów min przeciwpiechotnych i przeciwpancernych oraz kilkadziesiąt milionów niewybuchów i niewypałów. „A gdy pokój nastanie oni ciągle w walce są” mówił Tadeusz Kościuszko o saperach, którzy po dzień dzisiejszy walczą z „zardzewiałą śmiercią”.

Żołnierze, którzy na co dzień prowadzą działalność interwencyjną polegającą na podejmowaniu i niszczeniu przedmiotów wybuchowych i niebezpiecznych aktywnie włączają się w szkolenie w zakresie profilaktyki. Głównym celem tego typu przedsięwzięć jest uświadomienie zagrożenia jakie stanowią przedmioty, z którymi bezpiecznie postępować mogą tylko wyposażeni w odpowiedni sprzęt i posiadający specjalistyczną wiedzę saperzy. Żołnierze patrolu w ramach zajęć profilaktycznych w placówkach użytku publicznego szczegółowo informują, o zasadach postępowania w przypadku znalezienia przedmiotu wybuchowego lub niebezpiecznego.



*mjr Tomasz Słodziński
Zdjęcia: archiwum 2psap*

Zakończenie oczyszczania terenu Powidz-Polanowo

Na przełomie stycznia i lutego br. w ramach zgrupowania polygonowego żołnierze z 2 kompanii mostowej oraz kompanii drogowej batalionu drogowo-mostowego 2. Inowrocławskiego Pułku Inżynieryjnego pod dowództwem **kpt. Michała Wierchowskiego** oczyszczali teren kompleksu lotniskowego Powidz – Polanowo. Czynnie wspierani byli przez Patrol Rozminowania Nr 15 pod dowództwem **st. chor. szt. Dariusza Łyszkiewicza**.

Zadanie to wykonywane było w trudnych warunkach atmosferycznych, terenowych oraz gęsto porośniętym lesie, gdzie znajdowało się bardzo dużo materiałów wybuchowych i niebezpiecznych (PWIn) pochodzenia wojskowego.

Podczas zgrupowania saperzy oczyścili 16,5 hektara terenu, odkryli i zabezpieczyli 661 przedmiotów wybuchowych i niebezpiecznych (PWIn), w tym m.in. około 200 zapalników, a także pociski rakietowe i prawie 200 sztuk amunicji strzeleckiej i przeciwpancernej oraz prawie 1,5 tony różnego rodzaju złomu. Tak duże ilości odkrytych i zabezpieczonych przedmiotów niebezpiecznych dowodzą, jak trudne i niebezpieczne było to zadanie, które wymagało od saperów opanowania i doświadczenia.

W dniu 22.02.2017 r. dokonano przekazania oczyszczonego terenu 33 Bazy Lotnictwa Transportowego z przedmiotów wybuchowych i niebezpiecznych (PWIn).

Nadmienić należy, iż zadanie to zostało wykonane przez żołnierzy batalionu drogowo-mostowego przed wyznaczonym przez przełożonych terminem tj. 03.03.2017 r. I jak podkreślił dowódca zgrupowania: „Świadczy to o fachowości, profesjonalizmie oraz zgraniu pododdziału wyznaczonego do wykonania zadania”.

kpt. Michał Wierchowski



Dokonania Wojskowych Jednostek Odbudowy

Wojskowe Jednostki Odbudowy (WJO) są to nieetatowe pododdziały wojsk inżynieryjnych, wsparte elementami logistycznymi przeznaczone do:

- tymczasowej odbudowy uszkodzonej infrastruktury drogowo-mostowej;
- wzmacniania i odbudowy wałów przeciwpowodziowych;
- ewakuacji ludzi i mienia w czasie powodzi;
- wypompowywania wody z zalanych obszarów;
- podejmowania i niszczenie przedmiotów wybuchowych i niebezpiecznych pochodzenia wojskowego;
- zasilania w energię elektryczną rejonów odciętych od źródeł zasilania;
- niszczenia zatorów lodowych.

W celu realizacji powyższych zadań przyjęto modułową strukturę Wojskowej Jednostki Odbudowy. Każdorazowo struktura Wojskowych Jednostek Odbudowy będzie dopasowana do rodzaju zaistniałej sytuacji kryzysowej oraz potrzeby realizacji zadań specjalistycznych. Lecz każda z nich będzie posiadała podstawową strukturę funkcjonalną:

- element dowodzenia (dowódca i sztab);
- specjalistyczne elementy inżynieryjne:
 - grupa mostowa,
 - grupa drogowa,
 - grupa zasilania w energię elektryczną,
 - grupa oczyszczania wody,
 - grupa ewakuacyjna;
 - grupa transportowa;
 - grupa wsparcia logistycznego.

Do wykonania zadania może zostać skierowany tylko jeden inżynieryjny element specjalistyczny. Tak właśnie grupa oczyszczania wody została wykorzystana w sierpniu 2015 roku w miejscowości Srebrna Góra gmina Stoszowice (powiat Ząbkowice Śląskie, woj. dolnośląskie). Zbiornik wodny w tej miejscowości stanowił jedyne źródło wody zadatnej (po oczyszczeniu) do spożycia. Niski stan wody w zbiorniku uniemożliwiał bezpośredni pobór wody przez miejską oczyszczalnię wody. Rozwinięto strukturę funkcjonalną Wojskowej Jednostki Odbudowy z jedną grupą specjalistyczną, która pobierała wodę ze zbiornika, oczyszczała i wprowadzała do systemu wodociągów gminy. Grupa transportowa dostarczała paliwo i środki do oczyszczania

wody (materiały eksploatacyjne filtrów) do stacji KSW-12¹, a grupa wsparcia logistycznego umożliwiała funkcjonowanie stanu osobowego Wojskowej Jednostki Odbudowy na terenie gminy Stoszowice.

Początki Wojskowych Jednostek Odbudowy

Wojskowe Jednostki Odbudowy utworzono na podstawie *Koncepcji rozwoju zdolności inżynierii wojskowej w zakresie reagowania na zagrożenia niemilitarne*, podpisanej przez Ministra Obrony Narodowej w dniu 05 listopada 2012 r. Formowanie Wojskowych Jednostek Odbudowy podzielono na II etapy. W 2013 roku rozpoczęto I etap, w którym sformowano cztery Wojskowe Jednostki Odbudowy na bazie:

- 2. Pułku Inżynieryjnego w Inowrocławiu,
- 4. Batalionu Inżynieryjnego w Głogowie,
- 3. Batalionu Inżynieryjnego w Nisku,
- 1. Batalionu Drogowo-Mostowego w Dęblinie.

W II etapie (2014r.) zostało sformowanych kolejnych sześć Wojskowych Jednostek Odbudowy w:

- 5. Pułku Inżynieryjnym w Szczecinie (z 2. Batalionem Saperów w Stargardzie Szczecińskim),
- 1. Pułku Saperów w Brzegu (z 5. Batalionem Saperów w Krośnie Odrzańskim),
- 16. Batalionie Saperów/21.BSP² w Nisku,
- 2. Pułku Saperów w Kazuniu,
- 3. Batalionie Drogowo-Mostowym w Chełmnie/2.psap,
- 2. Pułku Inżynieryjnym w Inowrocławiu.

Razem przygotowano dziesięć Wojskowych Jednostek Odbudowy, w których przeszkolono około 1500 żołnierzy oraz przygotowano do działania w ramach WJO ponad 900 sztuk sprzętu wojskowego.

Dorobek Wojskowych Jednostek Odbudowy

Po raz pierwszy w 2013 roku cztery Wojskowe Jednostki Odbudowy przygotowane na bazie jednostek inżynieryjnych (w tym czasie podległych jeszcze pod Inspektorat Wsparcia Sił Zbrojnych w Bydgoszczy) zrealizowały 10 zadań specjalistycznych:

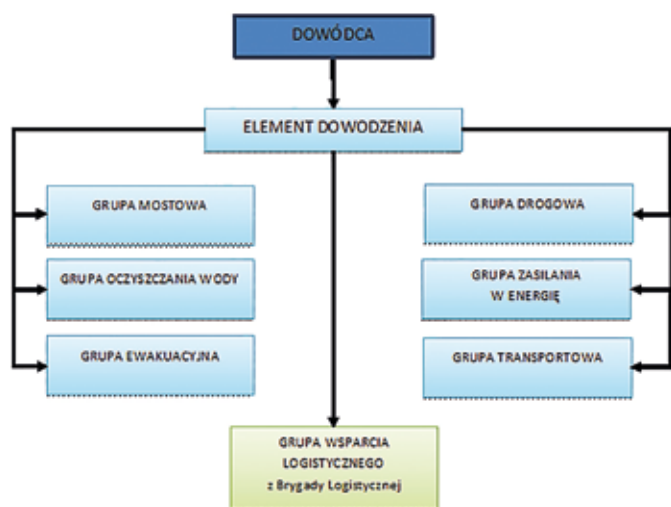
- budowa obiektów drogowo-mostowych - 7 przedsięwzięć,
- demontaż i montaż konstrukcji mostowych -1 przedsięwzięcie,
- budowa mostów z parku pontonowego PP-64³ - 3 przedsięwzięcia.

Wniosków o pomoc w wykonaniu prac inżynierskich w 2013 roku było niewiele, a te które wpłynęły, były niepoprawnie przygotowane albo zawierały prośby o wykonanie prac inżynierskich, których Siły Zbrojne RP nie wykonują.

1/ Kontenerowa Stacja Wody (oczyszcza 12m³ wody na godzinę).

2/ Brygada Strzelców Podhalańskich.

3/ Park pontonowy z bloków pływających o długości do 197 m i 40 t. nośności.



Struktura Wojskowej Jednostki Odbudowy (WJO). Źródło: opracowanie własne



Miejsce rozwinięcia poboru wody w Srebrnej Górze, gmina Stoszowice

Z ŻYCIA WOJSK INŻYNIERYJNYCH

W 2014 roku wpłynęło 39 wniosków z organów administracji samorządowej i innych podmiotów w sprawie wykonania prac inżynierskich przez Wojskowe Jednostki Odbudowy. Do realizacji, w ramach szkolenia specjalistycznego, przyjęto 35 zadań. W związku z tym, że realizacja zadań przez WJO uzależniona jest od przygotowania się podmiotów zlecających w zakresie dokumentacyjnym, prawnym i finansowym, z przyjętych zgłoszeń zrealizowano 22 wnioski. W 8 przypadkach wnioskodawcy definitywnie zrezygnowali z świadczenia usług przez WJO. Realizacja pozostałych wniosków została przeniesiona na lata 2015-2016. W 2014 roku Wojskowe Jednostki Odbudowy zrealizowały:

- budowę mostów lub promów z parku pontonowego PP-64 - 3 przedsięwzięcia;
- budowę obiektów drogowo-mostowych - 4 przedsięwzięcia;
- demontaż i montaż konstrukcji mostowych - 4 przedsięwzięcia;
- prace inżynierskie, drogowe i ziemne - 11 przedsięwzięć.

Od 1 stycznia 2015 r. dziesięć Wojskowych Jednostek Odbudowy osiągnęło gotowość do działania. Do Ministerstwa Obrony Narodowej wpłynęło 21 wniosków z organów administracji samorządowej i innych podmiotów. W 6 przypadkach inwestorzy zrezygnowali z realizacji zadań przez Siły Zbrojne RP z przyczyn finansowych i formalno-prawnych. W 3 przypadkach inwestorzy wnioskowali o przesunięcie realizacji prac na kolejne lata. W 2015 roku Wojskowej Jednostki Odbudowy zrealizowały 12 wniosków związanych z:

- budową mostów z parku pontonowego PP-64 - 2 przedsięwzięcia;
- remontem obiektów nawodnych (pomosty, kładki) - 6 przedsięwzięć;
- budową mostu - 1 obiekt;
- remontem dróg - 2 przedsięwzięcia;
- uzdatnianiem wody - 1 przedsięwzięcie.

Pomimo szkoleń realizowanych w latach 2013-2014 przez oficerów o specjalności inżynierskiej Dowództwa Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych (DG RSZ) w Wojewódzkich Sztabach Wojskowych (WSzW), w których uczestniczyli przedstawiciele władz samorządowych, w dalszym ciągu nadsyłało wnioski bez przygotowanych projektów lub zabezpieczenia w środki finansowe na realizację zadania.

W roku 2016 wpłynęło już 12 wniosków. Wszystkie wnioski były poprawne i są w trakcie realizacji przez Wojskowe Jednostki Odbudowy. Obecnie organy władzy samorządowej przed wystąpieniem z wnioskiem dokonują analizy swoich możliwości. Występują z pytaniami do MON, czym powinny dysponować i co przygotować (dokumentacyjnie i materiałowo), aby wniosek mógłby być realizowany bez przeszkód i w terminach wskazanych przez wnioskodawcę.

Podsumowanie

Wykonywanie zadań specjalistycznych na korzyść społeczeństwa w ramach szkolenia przynosi korzyści obu stronom. Lokalne społeczności mogą zrealizować projekty przy ograniczonych środkach finan-

sowych, a żołnierze wojsk inżynierskich podnoszą swoje kwalifikacje. W przypadku zaistnienia sytuacji kryzysowych żołnierze wojsk inżynierskich są przygotowani do realizacji zadań zgodnie z *Planem użycia sił i środków Dowódcy Generalnego RSZ w sytuacjach kryzysowych*, a po zakończeniu przystępują do odbudowy zniszczonej infrastruktury w ramach Wojskowych Jednostek Odbudowy. Ich umiejętności wykorzystane zostały również podczas obchodów 1050 rocznicy Chrztu Polski na Ostrowie Lednickim, gdzie przygotowano most pontonowy dla uczestników uroczystości. Most pontonowy wybudowali inżynierowie ze zgrupowania poligonowego (ośrodek szkolenia poligonowego Łojewo) pododdziałów pontonowo-mostowych pod kierownictwem dowódcy 2. pułku inżynierskiego z Inowrocławia. Dowódcy pułku podlega aż pięć Wojskowych Jednostek Odbudowy na terenie całego kraju. Dwie jednostki stacjonują w Inowrocławiu (woj. kujawsko-pomorskie) i po jednej w Nisku (woj. podkarpackie), Dęblinie (woj. lubelskie) i Głogowie (woj. dolnośląskie).

Podsumowując trzyletnią działalność Wojskowych Jednostek Odbudowy, można stwierdzić, że założenia, przyjęte do budowy udoskonalonego, długofalowego systemu, służącego łagodzeniu skutków klęsk żywiołowych dotyczących polskie społeczeństwo, potwierdziły swoją słuszność. Wojskowe Jednostki Odbudowy w ciągu trzyletniej działalności wyremontowały, odbudowały i przygotowały 44 obiekty, a 12 jest w trakcie realizacji. Nie można jednak zapomnieć, że w latach 2001-2011 wojska inżynierskie, a w tym istniejące jeszcze bataliony ratownictwa inżynierskiego (bratini.) realizowały również te zadania i wykonały ponad 107 obiektów drogowo-mostowych. Bataliony ratownictwa inżynierskiego były prekursorem obecnie funkcjonujących Wojskowych Jednostek Odbudowy.

Bibliografia

1. Dane i fotografie o obiektach z Meldunków Wojskowych Jednostek Odbudowy o realizacji zadania.
2. Koncepcja rozwoju zdolności inżynierskiej wojskowej w zakresie reagowania na zagrożenia niemilitarne, SG WP/SIW, Warszawa 2012.
3. Kowalkowski S. (red.), *Niemilitarne zagrożenia bezpieczeństwa publicznego*, AON, Warszawa 2011.
4. Kowalkowski S., *Identyfikacja podsystemu (systemu) działań inżynierskich wojsk lądowych*, AON, Warszawa 2011.
5. Kowalkowski S., *Użycie pododdziałów ratownictwa inżynierskiego w akcjach ratowniczych*, AON, Warszawa 2007.
6. Kowalkowski S., *Wojska Inżynierskie w systemie zarządzania kryzysowego*, PMT, Warszawa 2013.
7. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2007 r. nr 89, poz. 590, z późn. zm.).

ppłk dypl. inż. Tomasz German



Ostrow Lednicki łączenie mostu pontonowego PP-64. (Źródło: 2.pinż)



Skawa (woj. małopolskie) most żelbetowy na rzece Skawa Źródło: archiwum Zarządu Inżynierii Wojskowej IRW DG RSZ

SPOTKANIE Z WŁOCŁAWSKIMI SAPERAMI

72. rocznica wkopania słuza granicznego w Czelinie nad Odrą

Mieszkańcy Włocławka zgromadzeni przed Pomnikiem „Sapera 3. warszawskiego pułku pontonowego”, rodziny kadry i żołnierzy pułku, honorowi goście, władze samorządowe z Prezydentem miasta na czele, przedstawiciele organizacji społecznych, kombatanckich i młodzieżowych, instytucji publicznych i firm gospodarczych, towarzyszyły 27 lutego 2017 r. uroczystościom z okazji 72. rocznicy wkopania słuza granicznego w Czelinie nad Odrą przez saperów 6. zmotoryzowanego batalionu pontonowo-mostowego. Obchody tradycyjnie zorganizowane przez koło nr 19 Stowarzyszenia Saperów Polskich uświetniły liczne poczt sztandarowe, delegacje klas mundurowych miejscowych szkół ponadpodstawowych oraz delegacja Zarządu Głównego SSP z prezesem płk dypl. inż. Tadeuszem Dzikowskim.

Uczestników uroczystości powitał płk dr Ryszard Chodnicki prezes zarządu Koła nr 19 SSP podkreślając udział licznych pocztów sztandarowych służb mundurowych, organizacji kombatanckich i szkół włocławskich. Następnie powitał delegację ZG SSP, władze samorządowe z Prezydentem Włocławka dr Markiem Wojtkowskim, przedstawiciele służb mundurowych i delegację z jednostek wojsk inżynieryjnych z Inowrocławia oraz Chełmna, prezesów związków i stowarzyszeń kombatanckich z uczestnikiem bitwy pod Lenino płk dr Janem Czyżewiczem oraz organizacji pozarządowych. Po powitaniu prezes koła nr 19 SSP wraz z sekretarzem Zarządu ppłk Ryszardem Chornickim i wiceprezesem Zdzisławem Pierzchałą wręczyli Medal Pamiątkowy Koła m.in.: insp. Marcinowi Zaleskiewiczowi, ppłk Markowi Oppermannowi i Mariuszowi Marciniakowi. Zabierając głos płk dypl. inż. Tadeusz Dzikowski przedstawił osiągnięcia Wojsk Inżynieryjnych i Stowarzyszenia Saperów Polskich oraz w pielęgnowaniu saperskich tradycji. Podkreślił sięganie do tradycji Stowarzyszenia Saperów Polskich na Obczyźnie i ustanowieniu święta SSP w dniu 23 czerwca. Podziękował członkom koła nr 19 SSP za aktywne i owocne działania. Głos zabrał również dr Marek

Wojtkowski, prezydent miasta Włocławek. Podkreślił aktywność członków koła nr 19 SSP, w kształtowaniu postaw patriotycznych w społeczeństwie Włocławka i ziemi kujawskiej. Potwierdził wolę dalszej pomocy i udzielanie wsparcia dla działań Stowarzyszenia. Następnie złożono wieniec i wiązanki kwiatów. Jako pierwsza wieniec złożyła delegacja w składzie: płk dr Jan Czyżewicz, mjr Zdzisław Pierzchała, płk dypl. inż. Tadeusz Dzikowski oraz płk dr Ryszard Chodnicki. Kwiaty od delegacji odbierali funkcjonariusze Straży Miejskiej. Wartę honorową przy Pomniku trzymały uczennice klasy mundurowej Zespołu Szkół Akademickich im. obrońców Wisły 1920 roku.

Atmosfera uroczystości i saperskiego spotkania, szacunek do weteranów żołnierskiej służby, potwierdza więzi jakie wytworzyły się w naszej saperskiej rodzinie. Rodzi przesłanie dla innych, ażeby nie zasklepiali się we własnych „gniazdach”, a byli bardziej otwarci do działalności na rzecz dalszej integracji środowiska żołnierskiego. Szczególnie dziś, kiedy umacniają się niebezpieczne podziały w społeczeństwie.

R.Ch. i W.L.Z.





Spotkanie z członkami koła nr 19 SSP



Spotkanie z prezydentem Włocławka



Uroczysty obiad

1(60) 2017

ROZMOWA Z PREZYDENTEM WŁOCŁAWKA

dr Marek Wojtkowski

W swoim wystąpieniu pięknie Pan ujął tradycje saperskiej służby w mieście i regionie. Szacunek i tęsknotę mieszkańców za mundurem, które przejmują młodzi ludzie z klas mundurowych...

Dziś najmłodsze pokolenie kontynuuje tradycje, bliskich nam: 3. Pułku Saperów Wileńskich, 3. Brygady Pontonowo-Mostowej czy 3. Warszawskiego Pułku Pontonowego, który dla podkreślenia wieloletniej, ściślej więzi pułku z naszym miastem i jego mieszkańcami, zyskał miano 3. Włocławskiego Pułku Pontonowego im. gen. Karola Sierakowskiego.

I choć jednostki wojskowej już we Włocławku nie ma, to połączona tradycja sławnych jednostek inżynierskich Wojska Polskiego na zawsze pozostanie w pamięci mieszkańców oraz żołnierzy - i tych zawodowych, i tych służby zasadniczej, a teraz spadkobiercami historycznego przesłania są młodzi ludzie, łączący swoją przyszłość ze służbą na rzecz Ojczyzny. To piękny i ważny wymiar budowania współczesnego społeczeństwa, które zna i szanuje swoją historię.

Jest Pan historykiem. Jak Pan ocenia „nowy powiew historii”?

Powiewy historii mają to do siebie, że każde pokolenie odbiera je inaczej. To są subiektywne odczucia i nie sposób ich oceniać. Ważne, czy wyciągamy wnioski z historii przeszłej i teraźniejszej, na ile ona nas czegoś uczy, a na ile wykorzystujemy ją do własnych celów.

Jak Pan widzi rolę SSP Koła nr 19 we Włocławku w pracy wychowawczej na rzecz społeczeństwa Włocławka?

Państwa rola jest bardzo ważna i wspaniale, że nie ustajecie w wysiłkach, aby kontynuować misję wychowania pokoleń. Młodym ludziom często wydaje się, że historia to coś, co już było, że ona jest gdzieś obok nas, a przecież to my historię tworzymy. Dlatego uważam, że rola organizacji, stowarzyszeń, które chcą i potrafią dotrzeć do młodzieży, jest nie do przecenienia.

Życzę Państwu, byście niezmiennie spotykali się z wdzięcznością ze strony osób, które za Waszym pośrednictwem na nowo odkrywają historię Polski i swojego miasta.

Stowarzyszenie Polskich Saperów na Obczyźnie

W naszym piśmie „Saper” Nr 3(58) z 2016 r. kol. płk Tadeusz Dzikowski – prezes Stowarzyszenia Saperów Polskich, w artykule „60. rocznica powołania Stowarzyszenia Polskich Saperów na Obczyźnie”(SPSnO) naświetlił powołanie i działalność tego Stowarzyszenia w latach 1956 – 2001, do chwili jego rozwiązania.

W swojej informacji pragnę natomiast napisać o tym jak nastąpiło nawiązanie przez SWInż. MON kontaktów z tym Stowarzyszeniem w 1990 r. i utrzymywaniem ich w latach następnych. Sprzyjającą okolicznością było rozpoczęcie w tym roku transformacji ustrojowej w Polsce i stworzenie dogodnych możliwości nawiązywania kontaktów z Zachodem. Z otrzymanego pisma „SAPER” wydawanego przez SPSnO dowiedziałem się, że na Zachodzie, zwłaszcza w Wielkiej Brytanii, działa to Stowarzyszenie, a jego prezesem jest ppłk dypl. inż. Adam Szugajew. Po naradzie z kierowniczą kadrą Szefostwa postanowiłem zaprosić ppłk Szugajewa do Polski, do wojsk inżynieryjnych. Wystosowałem do niego zaproszenie celem złożenia wizyty w naszym kraju w takim terminie, aby mógł wziąć również udział w promocji absolwentów WSOInż we Wrocławiu na oficerów, która była planowana na 1 września 1990 r.

Z opowiadania Szugajewa wiadomo, że o zaproszeniu poinformował zarząd Stowarzyszenia na zorganizowanym posiedzeniu i zapytał, czy ma jechać do polskich saperów w kraju, czy nie. Większość zebranych była przeciwna argumentując, że Polska nie odzyskała jeszcze pełnej niepodległości i jego wyjazd do „komuchów” byłby przedwczesny. Po burzliwej dyskusji, generalnie sprzeciwiającej się wyjazdowi swojego prezesa do Polski, na jej zakończenie dobitnie powiedział – otrzymałem zaproszenie od szefa Wojsk Inżynieryjnych WP do złożenia wizyty u polskich saperów, więc z zaproszenia skorzystam, czy wam się to podoba czy nie. I skończył dyskusję.

W otrzymanym od niego piśmie podziękował za zaproszenie, informując jednocześnie, że przyjedzie pod koniec sierpnia i zamieszka u swojej siostry w Warszawie, o czym powiadomi telefonicznie. Po przyjeździe do Warszawy uzgodniliśmy termin jego pobytu w Szefostwie. Spotkanie z jego kierownictwem przebiegało w miłej, serdecznej atmosferze. Początkowo u Pana Adama zaobserwowałem pewną nieufność (czemu nie można się dziwić), ale po krótkim czasie, po rozmowach informacyjnych o SPSnO i wojskach inżynieryjnych oraz innych luźnych, a nawet dowcipnych, rozluźnił się i poczuł pewnie, jak mi później powiedział – wycałowałem, że znalazłem się wśród braci saperskiej. Uzgodniliśmy plan jego pobytu w 2. BSap w Kazuniu i 1. BSap w Brzegu oraz w naszej saperskiej Uczelni. Zażyczył sobie jedynie chęć odwiedzenia kwatery w Twierdzy Modlin, w której mieszkał ze swoją rodziną do 1939 r.

W dniu następnym samochodem służbowym, z mjr. Janem Woliakiem – oficerem Szefostwa, który był jego przewodnikiem, udali się najpierw do zwiedzania Twierdzy Modlin, której bronił we wrześniu 1939 r. w składzie 8. DP, jako szef wydziału operacyjnego i następnie jej szef sztabu. Za udział w tych ciężkich walkach został odznaczony Orderem Virtuti Militari. Odwiedził też swoje byłe mieszkanie, nie trzeba podkreślać z jaki sentymentem. Następnie dowódca 2. BSap płk Jan Antosiewicz poinformował gościa o brygadzie, jej strukturze organizacyjnej i realizowanych zadaniach, zaprezentował mu sprzęt i środki inżynieryjne znajdujące się na wyposażeniu jednostki. Gdy przechodzili koło min i środków minersko-zaporowych, ppłk Szugajew powiedział - „szkoda, że we wrześniu 1939 r nie mieliśmy takich min i w większej ilości, wówczas niemieckie jednostki pancerne nie byłyby tak bezkarne”. Następnie zwiedzili niektóre obiekty jednostki, znane ppłk Szugajewowi, bo na początku lat 30. był dowódcą pododdziałów w batalionie mostowym i szkole podoficerskiej w tym obiekcie.

W kolejnym dniu, w piątek, pojechaliśmy razem do 1. BSap. W czasie jazdy była okazja do przeprowadzenia szczerych rozmów na różne tematy, głównie dotyczące lat wojennych i powojennych, losów polskich żołnierzy w niej uczestniczących, a także istotnych spraw SPSnO i dnia dzisiejszego polskich saperów. Czulem, że nawiązała się między nami nić przyjaźni.

Dowódca 1. BSap płk Józef Rzemień zorganizował uroczyste przyjęcie gościa, zapoznał go ze strukturą organizacyjną i wyposażeniem jednostki oraz zademonstrował sprawne urządzenie przeprawy mostowej z parku

PP-64 na Odrze. Przechodząc po moście na drugi brzeg Odry, Szugajew zauważył trochę ironicznie, to co - idziemy do Niemiec? Pobyt gościa w brzeskim garnizonie zakończył się uroczystą kolacją, na której był już bardziej rozluźniony, umocnił się w przekonaniu, że znajduje się wśród braci – saperów, podobnych do tych z okresu II Rzeczypospolitej.

W niedzielę, 1.09.1990 r., odbyła się promocja 115 absolwentów WSOIW na oficerów. Promował gen. broni Józef Użycki, szef Sztabu Generalnego WP. W czasie jej trwania zabrał głos ppłk A. Szugajew, który w swoim patriotycznym przemówieniu zachęcał promowanych do wiernej służbie ojczyźnie, której polscy saperzy nigdy nie szczędzili. Na zakończenie wręczył komendantowi uczelni płk. Leonardowi Boguszewskiemu szablę, w której byli wyposażeni polscy ułani w okresie II RP.

W godzinach wieczornych odbyła się uroczysta kolacja na cześć dostojnego gościa, z udziałem kierowniczej kadry Uczelni. Toastów i szczerzych rozmów było wiele. W jednym z nich ppłk Szugajew dzielił się wspomnianymi wrażeniami i odczuciami jakie wywozi po spotkaniach z polskimi saperami. Chyba z nawyku użył słów – „wy czerwoni”. Podziękowałem mu za krzepiące słowa i życzenia dla saperów, ale nie zgodziłem się, że jesteście czerwoni. Zaakcentowałem mocno, że polscy saperzy nie byli nigdy czerwoni, a zawsze „białoczerwoni”. Gość przeprosił za te słowa i wyjaśnił, że w ich środowisku na Zachodzie, niesłusznie określa się nas – czerwoni.

W drodze powrotnej do Warszawy Pan Adam odprężony i zadowolony, dzielił się swoimi wrażeniami i odczuciami. Martwił się również o dalsze losy SPSnO, o ich funkcjonowanie, gdy stale ubywa ich członków, którzy odchodzą na zawsze. Kto przejmie ich pożyteczną funkcję integracyjną i w zakresie niesienia pomocy. Dawał do zrozumienia, że trzeba by pomyśleć o jakimś porozumieniu pomiędzy SPSnO i saperami w kraju.

W owym czasie nikt jeszcze nie myślał o zakładaniu jakiegos saperskiego stowarzyszenia w kraju. Myśl taka zrodziła się dopiero w kolejnych latach.

Wspomnieć także trzeba, że ppłk A. Szugajew przywiózł kilkanaście egzemplarzy pożytecznej książki „Saperzy w Służbie Polsce”, wyd. Londyn 1985 r., której był redaktorem. Przesłał także do Muzeum Wojsk Inżynieryjnych pełny komplet pisma „Saper”, który dotychczas został wydany.

Swoje wspomniane wrażenia z pobytu w wojskach inżynieryjnych w Polsce obszernie opisał po powrocie do Londynu, w pierwszym numerze „Saper”. Zaznaczył także, że polscy saperzy byli, są i będą zawsze białoczerwoni. Swoją zachwy i podziękowanie wyrażał także w kolejnych listach przesyłanych na mój adres.

Płk A. Szugajew prezesował Stowarzyszeniu w latach 1967 - 1994 r., przez 27 lat (zmarł w 1998 r.). Na kolejnego prezesa SPSnO został wybrany mjr Kazimierz Fulmyk. Utrzymywał ze mną kontakty telefoniczne, bo był częściowo sparaliżowany i nie mógł pisać. Stale martwił się gasnącym Stowarzyszeniem, nie widząc dla niego ratunku, głównie ze względu na odchodzenie kolegów „na wieczną wartę”. Wyrażał również nadzieję, że może saperzy w kraju podejmą się kontynuowania ich dzieła, głównie w zakresie integracji środowiska saperskiego i kultywowania chlubnych tradycji polskich saperów.

Stowarzyszenie Polskich Saperów na Obczyźnie zostało jednak decyzją jego władz rozwiązane w 2001 r. Pozostało jeszcze jedno jego koło przy kombatanach 3. Dywizji Strzelców Karpaccich, któremu prezesował mjr Tadeusz Stachowski. Zwrócił się on do władz Stowarzyszenia Saperów Polskich (SSP), które powstało w 2001 r. w Polsce, o przyjęcie jego koła w skład tego Stowarzyszenia. Zostało ono przyjęte z wielkim zadowoleniem i pełną aprobatą, oraz potraktowane jako nić łączącą te dwa stowarzyszenia.

Mało tego, władze Stowarzyszenia Saperów Polskich postanowiły kultywować chlubne tradycje Stowarzyszenia Polskich Saperów na Obczyźnie i korzystać z ich pięknego dorobku.

Zdzisław Barszczewski

Posiedzenie Zarządu Głównego Stowarzyszenia Saperów Polskich

Zgodnie z przyjętym Programem Działania, w dniu 25.02.2017r. odbyło się posiedzenie Zarządu Głównego SSP, w Klubie WAT w Warszawie. Otwarcia posiedzenia dokonał prezes Stowarzyszenia **plk Tadeusz Dzikowski**, który powitał przybyłych członków zarządu i omówił realizację głównych przedsięwzięć przez ZG Stowarzyszenia oraz czekające nas zadania w 2017 r.

Następnie I Wiceprezes ZG SSP **plk Grzegorz Misiak** przedstawił zebranym „Regulamin działania ZG SSP”, a sekretarz **mjr Gabriel Wasilewski** przedstawił „Program działania ZG SSP w 2017 roku”. Informację na temat stanu finansów Stowarzyszenia oraz propozycję budżetu ZG SSP na 2017 rok przedstawił skarbnik ZG **plk Waldemar Kawka**. Zapoznano również członków Zarządu z propozycją powołania Kolegium Programowego kwartalnika SAPER oraz Zespołu Redakcyjnego pisma.

Po przerwie, sekretarz ZG przedstawił „Raport o stanie Stowarzyszenia na dzień 31.12.2016 r.” oraz sprawozdanie o działalności prezydium ZG SSP za minioną kadencję. Dokonano również, analizę realizacji propozycji ustanowionej w 2008 roku, dotyczącej odpowiedzialności członków ZG SSP za pracę i funkcjonowanie kół SSP w poszczególnych regionach Polski. Informację uzupełnił Prezes SSP zwracając szczególną uwagę na działania zmierzające do zwiększenia popularności SSP w środowisku saperskim celem zwiększenia liczby członków Stowarzyszenia i powoływania nowych kół SSP. omówił tak-

że planowany program Centralnych Obchodów „Dnia Sopera - Święta Wojsk Inżynieryjnych” w Warszawie i Gozdowicach. Kolejnym punktem posiedzenia było omówienie i przyjęcie „Regulaminu nadawania „Odznaki Honorowej „Za Rozminowanie Kraju” oraz powołanie składu osobowego „Kapituły Odznaki Honorowej”.

Po dyskusji podjęto następujące uchwały:

- uchwała nr 1/2017 „Program działania ZG SSP w 2017 r.”
- uchwała nr 2/2017 sprawozdanie finansowe SSP za 2016 r.
- uchwała nr 3/2017 „Preliminarz finansowy SSP na 2017 r.”
- uchwała nr 4/2017 powołanie „Kolegium Programowego” oraz „Zespołu Redakcyjnego” kwartalnika SAPER.
- uchwała nr 5/2017 „Regulaminu ZG SSP”.
- uchwała nr 6/2017 „Programu zasadniczych działań ZG SSP w latach 2017 - 2020.
- uchwała nr 7/2017 „Regulamin nadawania Odznaki Honorowej „Za Rozminowanie Kraju”.
- uchwała nr 8/2017 powołanie składu osobowego Kapituły Honorowej „Za Rozminowanie Kraju”.

Owocne obrady podsumował prezes SSP **plk Tadeusz Dzikowski**, który podziękował uczestnikom za przybycie i aktywny udział w posiedzeniu.

Red.



POBYT DELEGACJI ZARZĄDU GŁÓWNEGO SSP WE WŁOCŁAWKU

W dniach 27 - 28 luty 2017 rok na zaproszenie Zarządu Koła Nr 19 Stowarzyszenia Saperów Polskich we Włocławku na terenie naszego miasta przebywała delegacja Zarządu Głównego Stowarzyszenia Saperów Polskich w składzie: **plk dypl. Tadeusz Dzikowski** - Prezes Stowarzyszenia, **plk dr Adam Bartnicki** - Wiceprezes, **mjr Gabriel Wasilewski** - Sekretarz, **plk mgr inż. Tomasz Bogucki** - Członek, **plk dr Wiesław Leszek Ząbek** - Członek, Redaktor Naczelny Kwartalnika „SAPER” i **plk inż. Andrzej Spirydowicz**.

Swoją pobyty we Włocławku delegacja zapoczątkowała uczestnictwem w uroczystości przy „Pomniku Saperów 3. Warszawskiego pułku pontonowego” z okazji 72-giej rocznicy wkopania słupa granicznego na Odrze w Czelinie przez saperów 6. Samodzielnego Zmotoryzowanego Batalionu Pontonowo-Mostowego.

Następnie delegacja udała się na obiad do Restauracji „Ratuszowa”. W obiedzie udział wzięły władze Koła Nr 19 SSP we Włocławku: członkowie Zarządu Koła, Komisji Rewizyjnej Koła, Rzecznik Dyscyplinarny Koła oraz członkowie włocławskiego Stowarzyszenia w osobach - pani **Wanda Pilarzka**, **sierż. Jerzy Przymus** i **plk Józef Biernat**. W obiedzie uczestniczyli również zaproszeni goście: **dr Marek Wojtkowski** - Prezydent Miasta Włocławek, **plk dr Jan Czyżewicz** - uczestnik bitwy pod Lenino, **por. Henryk Baranowski** - Prezes Związku Kombatanów RP i Byłych Więźniów Politycznych we Włocławku oraz **szer. Jan Pasko** - żołnierz 3. Warszawskiego pułku pontonowego w latach 1960 - 1961.

Mjr Gabriel Wasilewski przekazał okolicznościowy adres od Szefa Zarządu Inżynierii Wojskowej Dowództwa Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych **plk Marka Wawrzyniaka**.

Po obiedzie i zakwaterowaniu się w hotelu część delegacji udała się na spacer po Włocławku. Opoprowadzającym był **plk Edmund Kopaczewski**.

O godz. 18.00 w sali konferencyjnej Hotelu „Ratuszowy” odbyło się spotkanie członków Zarządu Koła Nr 19 SSP we Włocławku z członkami Zarządu Głównego SSP.

W trakcie spotkania dokonano wymiany poglądów dotyczących działalności Stowarzyszenia na tle aktualnej sytuacji politycznej w kraju. Dyskusji nie przerwała kolacja w której uczestniczył zaproszony **Mariusz Marciniak** - Prezes Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. we Włocławku.

W dniu 28 lutego 2017 roku o godz. 9.00 delegacja Zarządu Głównego SSP została przyjęta przez Prezydenta Miasta Włocławek **dr Marka Wojtkowskiego**. W czasie wizyty w Urzędzie Miasta gościom towarzyszyli: **plk dr Ryszard Chodyncki**, **mjr Zdzisław Pierzchała**, **por. Andrzej Dukat** oraz **plk Józef Biernat**. W trakcie rozmowy wymieniono poglądy dotyczące oceny dotychczasowej współpracy Władz Miasta i Stowarzyszenia oraz możliwości jej dalszego doskonalenia. Od Prezydenta Włocławka uzyskano zapewnienie udzielenia pomocy przy tworzeniu nowej aranżacji „Hymnu Saperów”. Wykorzystani do tego zostaną nauczyciele - muzycy Szkoły Muzycznej im. Czesława Niemena we Włocławku. Prezes SSP **plk dypl. Tadeusz Dzikowski** dziękując za udzielane wsparcie Stowarzyszeniu wręczył Prezydentowi Miasta okolicznościowy gawerton oraz okolicznościowy adres od Szefa Zarządu Inżynierii Wojskowej Dowództwa Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych **plk Marka Wawrzyniaka**. Prezydent Miasta Włocławek przekazał uczestnikom spotkania zestawu gadżetów związanych z Włocławkiem.

Następnie uczestnicy spotkania udali się do Włocławskiego Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu, gdzie znajduje się siedziba SSP we Włocławku, w której zebrali się pozostali członkowie władz Koła Nr 19 SSP. Prezes **plk Ryszard Chodyncki** przedstawił gościom Dyrektora Centrum **Panią Honoratę Maj**. Prezes oraz Sekretarz **pplk Ryszard Chornicki** przedstawili gościom osiągnięcia Koła wzmacniając swoje wypowiedzi prezentacją - medalami, odznaczeniami, dyplomami i adresami okolicznościowymi oraz 19 tomów kroniki. Goście dokonali wpisu do „Księgi Pamiątkowej Koła”.

Kolejnym etapem wizyty był wyjazd do Uzdrowiska Wieniec - Zdrój, a w nim do Sanatorium „Jutrzenka” - Medical SPA. Gości powitał Prezes Zarządu Spółki **Janusz Kazimierz Zaborowicz**, który przedstawił historię powstania sanatorium i jego możliwości lecznicze. Na zakończenie spotkania jego uczestnicy otrzymali zestaw gadżetów związanych z uzdrowiskiem. Następnie pracownica Sanatorium **Małgorzata Zaborowicz** oprowadziła gości po części pomieszczeń wchodzących w skład sanatorium „Jutrzenka”. Prezentację zakończył pokaz Sali Bilardowej. Po wyjściu przed budynek sanatorium pożegnaliśmy gości z Warszawy.

pplk Ryszard Chornicki

FELIETON

A można inaczej...

Wizyta w garnizonie wojskowym [byłym garnizonie] zrazu stereotypowa, [jak w każdym środowisku wojskowym, które wraz z rozwiązaniem lub przeniesieniem jednostki wojskowej utraciło bazę bytu i działania] - w rezultacie - okazała się niecodzienną. A to za sprawą członków koła nr 19 Stowarzyszenia Saperów Polskich, które prężnie działając, nadało środowisku wojskowemu i lokalnej społeczności zgoła inny charakter.

Kolejna podróż retrospekcyjna do byłego garnizonu wojskowego. Słynącego ze świetności z racji stacjonowania niegdyś 3. Włocławskiego pułku pontonowego im. generała Karola Sierakowskiego oraz prężnie rozwijającego się przemysłu lekkiego - słynnych „włocławskich fajansów”, historycznej „celulozy” czy fabryki papierów i lakierów. W wyniku dokonanej transformacji ustrojowej Włocławek podzielił los wielu miast i miejscowości o czym świadczą straszące „oczodoły” pustostanów dawnych fabryk. Natomiast los środowiska wojskowego przesądził fakt przeniesienia 3. ppont. - z częścią kadry - do niedalekiego Chelmną.

Z pozoru sucha notatka. Zgoła mało istotna. Ot! - zamierzając garnizon ze zgorzkniałym środowiskiem żołnierskim, nie przychylnym wobec dokonanej transformacji w Siłach Zbrojnych, obojętnym wobec podejmowanych wysiłków czynionych przez Stowarzyszenie Saperów Polskich, ażeby ożywić tzw. „rodzinę saperską” i pobudzić ją do dalszego działania.

Jednakowoż rzeczywistość okazała się zgoła inna. Byliśmy zaskoczeni, widząc prężnie działające koło nr 19 SSP, które nadaje ożywczy ton całemu środowisku wojskowemu i samorządowemu. Nie wątpliwie, to zasługa prezesa **plk dr Ryszarda Chodynckiego** [b. wieloletniego Prezydenta Włocławka] i członków Zarządu. Potrafili skupić wokół siebie aktyw saperski, żołnierski, samorządowy i kulturalno-oświatowy.

Z satysfakcją zapoznaliśmy się z osiągnięciami koła nr 19 SSP, w czasie spotkania w siedzibie Stowarzyszenia, które mieści się w Włocławskim Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu, gdzie prezes i sekretarz **pplk Ryszard Chornicki** dokonali prezentacji medalów, odznaczeń, dyplomów i adresów okolicznościowych oraz 19 tomów kroniki. Godnym podkreślenia jest fakt owocnej współpracy ze szkołami włocławskimi, a szczególnie z „Rodziną Szkół 3. Wppont” oraz lokalnymi stowarzyszeniami kombatanckimi, min.: ZZWP; ZKRPIBWP; ZIWRP; SEiRP. Natomiast dobra współpraca z władzami miasta i powiatu oraz firmami wspierającymi koło nr 19 przynosi wymierne efekty.

Opuszczaliśmy ten piękny garnizon usatysfakcjonowani i przeświadczeni, iż dzieje się w nim dużo dobrej „żołnierskiej roboty”. Zachowany został i utrwalony etos saperskiej służby. Świadczą o tym liczne delegacje młodzieży na uroczystościach, jak też autentyczne zaangażowanie aktywu SSP, któremu - bez kożery - nadaje ton **plk Ryszard Chodyncki**. Pomimo przeciwności losu - można jednak inaczej...

Wiesław Ząbek

SPOTKANIA 2017

Spotkanie Noworoczne Zarządu Głównego SSP

Tradycyjne Noworoczne Spotkanie członków Zarządu Głównego Stowarzyszenia Saperów Polskich z przedstawicielami instytucji i firm wspierających Stowarzyszenie odbyło się w Klubie Wojskowej Akademii Technicznej, w dniu 2.02.2017 r.

Honory gospodarza spotkania pełnił prezes Stowarzyszenia płk [r] **Tadeusz Dzikowski**, który powitał członków Zarządu Głównego SSP i honorowych gości, w osobach: **kol. gen. broni Henryka Tacika**; **gen. bryg. Ryszarda Żuchowskiego**; **p. dr inż. Leszka Bogdana** – dyr. WITI z Wrocławia; **p. Janusza Wawrzynowa** PH-U ISM-GRYFIN Sp. z o.o z Warszawy; **p. Bernarda Ściechowskiego**, prezesa Zarządu - Dyrektora Naczelnego WZInż.S.A., z Dębina; **p. Andrzeja Łysakowskiego** reprezentującego WZInż. S.A., Dęblin; **p. Krzysztofa Siekańskiego**, Dyrektora Generalnego AUTOBOX Sp. z o.o. ze Starachowic; **p. prof. dr hab. Adama Stolarskiego** z Wydziału Inżynierii Lądowej i Geodezji WAT. Po złożeniu noworocznych życzeń prezes **kol. Tadeusz Dzikowski** podzielił się dokonaniami

Stowarzyszenia w minionym roku i czekających przedsięwzięciach w 2017. Dużą uwagę poświęcił sprawie kontynuowania tradycji Stowarzyszenia Polskich Saperów na Obczyźnie oraz wypracowania formuły obchodów Święta Stowarzyszenia, które zgodnie z uchwałą VII Kongresu SSP ustalone jest na dzień 23 czerwca 2017 r.

Czas upłynął szybko, w przyjaznej, koleżeńskiej atmosferze stworzonej przez przewodniczącego spotkania płk Tadeusza Dzikowskiego. Potwierdził zasadność saperskich spotkań, integrujących środowisko żołnierskie, wyzwalających trwale więzi i inspirujących do dalszych działań.

Wiesław Ząbek



Stowarzyszenie Polskich Saperów na Obczyźnie a 3. Włocławski Pułk Pontonowy w latach 1992-1995

Inspiracją do napisania tego artykułu było zaproszenie 23 czerwca zeszłego roku na uroczystość 60. rocznicy powołania Stowarzyszenia Saperów Polskich na Obczyźnie i 15. rocznicy wydania kwartalnika SAPER zorganizowaną przez Stowarzyszenie Saperów Polskich oraz Muzeum Ordynariatu Polowego w Warszawie. Tą drogą chcę serdecznie podziękować organizatorom za możliwość wzięcia w niej udziału.

Złota Odznaka Stowarzyszenia Saperów Polskich na Obczyźnie którą wpiąłem w tym dniu w klapę marynarki i zainteresowanie nią kolegów oraz dyplomem jej nadania dla mnie przez Kapitułę tej odznaki datowanym 25 maja 1994 roku była dla mnie czymś w rodzaju gwoździa pamiątkowego lub kamienia milowego.

Wszystko to przypomniało mi lata dowodzenia 3 pułkiem pontonowym we Włocławku oraz nawiązanie kontaktu i współdziałanie ze Stowarzyszeniem Saperów Polskich na Obczyźnie w tamtych latach.



Dowodzenie pułkiem przypadło mi, w okresie przemian ustrojowych po 1989 roku. Zaistniały wtedy obiektywne warunki aby Wojsko Polskie mogło wrócić do swoich korzeni. Zasady dziedziczenia i kultywowania tradycji orężnych w Wojsku Polskim określone zostały w rozkazie nr 1/ MON z 2 stycznia 1991 roku. Jednostkom wojskowym takim jak nasz pułk pontonowy posiadający własne tradycje bojowe z okresu II wojny światowej, rozkazano je zachować i kultywować oraz dziedziczyć tradycje orężne Polski Piastów i Jagiellonów, I Rzeczypospolitej, epoki napoleońskiej, okresu powstań narodowych, II Rzeczypospolitej oraz walk o niepodległość w latach I i II wojny światowej. Poszukiwanie swych korzeni i wyprowadzenie z nich rodowodów pułków oraz przyjmowanie patronów podejmowane było z inicjatywy kadry oficerskiej i podoficerskiej poszczególnych jednostek wojskowych z tym, że wymagana była zgoda władz organizacji kombatanckich, związków broni, kół dywizyjnych - pułkowych itp. na dziedziczenie tradycji jednostek Wojska Polskiego II Rzeczypospolitej. Przekazanie dziedzictwa tradycji, nadanie wyróżniającej nazwy lub imienia patrona zobligowany był dowódca jednostki wojskowej pisząc wniosek do Ministra Obrony Narodowej. Przyjmowanie dziedzictwa tradycji i patrona wywołało inicjatywę wśród kadry i żołnierzy, poczucie dumy i przynależności do pułku, przywiązania do własnego znaku czy odznaki pamiątkowej. To co się działo w jednostkach Wojska Polskiego nie było wymazywaniem z pamięci jednej tradycji, aby zastąpić ją drugą. Dla żołnierzy nie może być bowiem "zły" czy dobrej tradycji. Żołnierz na wojnie sam jej nie wybierał, ale tworzył ją płacąc za to krwią, własnym życiem czy kalectwem. Historii nie można dzielić zgodnie z aktualną koniunkturą polityczną, wybierając z niej pasujących rozdziałów.

Wynikiem było przyjęcie i kultywowanie tradycji:

3. Pułku Saperów Wileńskich /okres międzywojenny/, który zorganizowany został 6 czerwca 1921 r. w Grudziądzu, a 28 czerwca tegoż roku przeniesiony na stałe miejsce postoju do Wilna. Stąd święto pułku obchodzone jest 6 czerwca. W 1929 roku, w związku z wprowadzeniem nowej organizacji pokojowej saperów, jednostka została przeformowana w 3 Batalion Saperów Wileńskich.

3. Brygady Pontonowo-Mostowej /okres II wojny światowej/, powstałej w 1944 r. na terenach byłego Związku Radzieckiego. To właśnie żołnierze 6 batalionu tej Brygady 27 lutego 1945 r. wбили w Czelinie nad Odrą pierwszy biało-czerwony słup graniczny z białym piastowskim orłem.

3. Warszawskiego Pułku Pontonowego /okres po II wojnie światowej/, powstałego po rozformowaniu 3. Brygady Pontonowo-Mostowej, która rozlokowała się we Włocławku po zakończeniu działań wojennych.

3. Włocławskiego Pułku Pontonowego /16 kwietnia 1994 r. wręczono pułkowi ufundowany przez społeczeństwo i władze Włocławka nowy sztandar oraz zmieniono nazwę na 3. Włocławski Pułk Pontonowy im. gen. Karola Sierakowskiego./

Uroczystość wręczenia sztandaru dla pułku była zwieńczeniem całego procesu powrotu do korzeni. Odbyła się ona na rynku w centrum Włocławka na placu Wolności obok pomnika Żołnierza Polskiego.

Matką chrzestną sztandaru została Izabela Kiwerska z domu Dorożyńska (ur. 11 XII 1905 w Żytomierzu – zm. 9 III 1995 w Warszawie), wdowa po generale Janie Wojciechu Kiwerskim dowódcy 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty Armii Krajowej.

Mjr dypl [gen.bryg.] Jana Wojciecha KIWERSKIEGO który ukończeniu w sierpniu 1931 r. Szkoły Podchorążych Inżynierii w Warszawie w stopniu podporucznika rozpoczął służbę w 3. batalionie saperów w Wilnie.

Po awansie na stopień porucznika w marcu 1933 r. kolejne rozkazy przeniosły go w 1934 r. do Batalionu Mostowego w Kazuniu, gdzie dowodził plutonem w kompanii przepraw rzecznych. W 1937 r. został oddelegowany do Wyższej Szkoły Wojennej w Warszawie. Szkołę ukończył 18 IX 1939 (XVIII promocja), uzyskując tytuł oficera dyplomowanego. Stał się w ten sposób jednym z najmłodszych oficerów WP stopniu kapitana. Działania wojenne zastały go na stanowisku oficera operacyjnego 33 DP rez. walczącej w ramach Samodzielnej Grupy Operacyjnej „Narew”. Kampanię Wrześniową J.W. Kiwerski zakończył na Lubelszczyźnie w Grupie Operacyjnej „Polesie”. Gdy po kapitulacji polskich oddziałów walczących pod Kockiem (5 października) gen. Franciszek Kleeberg pozwolił odejść z pola walki tym żołnierzom, którzy nie chcieli iść do niewoli. J. W. Kiwerski skorzystał z tego pozwolenia. Do Warszawy dotarł w listopadzie 1939 r. z marszu wchodząc w nurt walki niepodległościowej. W grudniu 1939 r. wszedł do tzw. sztabu dywersji Służby Zwycięstwu Polsce, stworzonego i kierowanego przez mjr. Franciszka Niepokulczyckiego. Od 1942 r. był dowódcą Oddziałów Dyspozycyjnych Związku Walki Zbrojnej i Armii Krajowej, potem Oddziałów („Motor” – „Sztuka”) Kedywu Komendy Głównej AK, używając pseudonimów: „Ziomek”, „Rudzi”, „Kalinowski”, „Lipiński”, później „Dyrektor”. W listopadzie 1942 r. został awansowany do stopnia majora. Często osobiście dowodził zespołami żołnierzy w akcjach dywersyjnych. Pod jego komendą zrealizowano takie spektakularne akcje bojowe jak: Akcja pod „Arsenałem”, Akcje pod Śródborowem, Gołębiem i Rozwadowem, a także pod Celestynowem, Akcja „Wieniec” i „Wianuszek” oraz Odwet Kolejowy „Wieniec II”, Akcja „Taśma”, Akcja „Wilanów” czy Akcja „Góral” 72. W grudniu 1943 r. mjr „Oliwa” otrzymał nominację na stanowisko szefa sztabu Okręgu Wołyń. W wyniku zmiany rozkazów Komenda Główna AK powierzyła mu dowództwo tegoż Okręgu, które nominalnie objął 5 II 1944 r. Dnia 10 II 1944 r. objął również dowództwo powstałej z sił Okręgu 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty Armii Krajowej. Na Wołyniu mjr dypl. „Oliwa” dał się poznać jako bardzo wartościowy dowódca, wykorzystujący wszystkie zdobyte w swej dotychczasowej pracy umiejętności i całe doświadczenie. Sprawnie przeprowadził koncentrację rozproszonych oddziałów Dywizji stwarzając jednostkę o nowych - jak na strukturę partyzancką - możliwościach bojowych. Wniósł nowe wartości w zakresie szkolenia żołnierzy. Był przez nich szanowany i lubiany jako dowódca. Był stanowczy, postępował rzetelnie. Jan Wojciech Kiwerski poległ tragicznie w dniu 18 IV 1944 r. w rejonie futoru Dobry Kraj w okolicznościach do dziś nie w pełni wyjaśnionych. Pochowany został w rejonie gajówki Stężarzyce, w lasach mosurskich na Wołyniu. We wrześniu 1989 r. jego zwłoki ekshumowano i umieszczono tymczasowo w Kościele Garnizonowym w Warszawie. Dnia 21 IV 1990 r. zostały uroczystie złożone na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach w Warszawie w Kwaterze Harcerskiego Baonu AK „Zośka”. Z dniem 20 IV 1990 r. prezydent RP gen. armii Wojciech Jaruzelski awansował go pośmiertnie na stopień generała brygady. Jan Wojciech Kiwerski „Oli-

wa” odznaczony był Krzyżem *Virtuti Militari* IV klasy, V klasy i Krzyżem *Walecznych*.

Ojcem Chrzestnym sztandaru został jeden z najstarszych w tym czasie żołnierzy 3. Brygady Pontonowo Mostowej pułkownik w stanie spoczynku Bronisław Pawłowski (ur. 18 lutego 1927 we Wierchni, zm. 24 maja 2013) – uczestnik II wojny światowej, polski wojskowy i teoretyk wojskowości, wykładowca Akademii Sztabu Generalnego.

Uroczystość uświetnił skierowany przez płk Szugajewą, prezesa Stowarzyszenia Saperów na Obczyźnie (stan zdrowia uniemożliwił mu przyjazd na naszą uroczystość) delegat w osobie płk Pierewoza Markiewicza. Była to barwna postać, wspaniały gawędziarz który już pierwszego dnia wizyty zdobył sympatie wszystkich gości i naszego wojskowego środowiska.

Jako żołnierzom 3. pułku pontonowego było nam dane poprzez osobę niezapomnianego pułkownika Konstantego Pierewoza - Markiewicza jeszcze bardziej poznać warunki służby i życia saperów w Wilnie. Jeszcze w tym samym roku udaliśmy się w podróż historyczno-wojskową z kadrą pułku wraz z rodzinami do Wilna w poszukiwaniu naszych korzeni. Po części tę podróż można nazwać pielgrzymką do Matki Boskiej Ostrobramskiej przed którą stawali w modlitwie nasi poprzednicy saperzy 3. pułku saperów. Jako przewodnik pojechał z nami pułkownik Tadeusz Krząstek z Zespołu Upowszechniania Tradycji MON. W czasie podróży oraz pobytu w Wilnie potrafił on w sposób bardzo interesujący przekazać nam wiele cennych informacji historycznych. Jego ogromna wiedza zaimponowała wszystkim a poczuciem humoru zdobył sobie sympatie wszystkich uczestników.

Naszemu kapelanowi pułkownikowi Zbigniewowi Szygendzie, a zarazem proboszczowi z kościoła pw. Najświętszego Zbawiciela we Włocławku

udało się odprawić mszę (co nie było wcale takie łatwe ze względu na wiele grup pielgrzymkowych) bezpośrednio przed obrazem MATKI Boskiej Ostrobramskiej w jej kaplicy. W czasie mszy w intencji kadry i żołnierzy 3. pułku oraz ich rodzin na ołtarzu została złożona jako wotum oznaka 3. pułku pontonowego. W odczuciu tam zebranych ten moment stanowił jakoby zwieńczenie całego procesu poszerzenia tradycji 3. pułku pontonowego o tradycje 3. pułku saperów okresu międzywojennego. Staliśmy się bogatsi w wiedzę o tamtych czasach. Dzięki pułkownikowi Pierewozowi-Markiewiczowi dane nam było poznać to czego nie można było by się dowiedzieć z żadnej literatury a przez co nasi poprzednicy stali nam się bliżsi.

Pamięć o żołnierzach 3. pułku saperów wileńskich została przywrócona.

Mam nadzieję, że zawarte w tym artykule informacje przypomną świadkom tamtych czasów, moim przełożonym i podwładnym zdarzenia z ich udziałem oraz ludzi których mieliśmy wtedy okazję poznać. Dzisiaj niestety są oni już nieobecni wśród nas. Mimo tego ciągle o nich pamiętamy i jesteśmy szczęśliwi, że było nam dane ich poznać.

Myślę, że naszym młodszemu kolegom z 3. batalionu drogowo mostowego z Chełmna (wchodzi w skład 2. pułku saperów z Kazunia) ten artykuł przybliży historie wręczenia ich sztandaru poprzednikom; żołnierzom 3 pułku pontonowego im. gen. Karola Sierakowskiego we Włocławku. Być może zachęci ich do bardziej szczegółowego zapoznania się z historią i tradycjami jednostek, których tradycje kontynuują a może nawet do wybrania się w podróż historyczno-wojskową do miejsc związanych z tymi jednostkami.

płk dypl. Stanisław Białek

Warszawskie mosty w styczniu 1945 r.

W połowie stycznia 1945 r. trzy fronty Armii Czerwonej znajdujące się na ziemiach Polski rozpoczęły strategiczną operację „Wisła - Odra”. W składzie 1. Frontu Białoruskiego. W pierwszym jego rzucie (od 17.01) znalazła się 1. AWP, która otrzymała zadanie wyzwolenie Warszawy a następnie, w toku operacji, zabezpieczanie prawego skrzydła Frontu.

Warszawa, zgruzowana w ok. 85%, przygotowywana przez Niemców do obrony pełniła rolę twierdzy. Zorganizowano dwa pierścienie obronne pełne zaminowanych barykad i punktów oporu, wykorzystując ruiny miasta oraz forty obronne okalające miasto od zachodu, a także pozycję obrony rozbudowaną wzdłuż Wisły, silnie zaminowaną, szczególnie minami przeciw piechocie. Do obrony twierdzy została wykorzystana doraźnie zorganizowana dywizja forteczna, w sumie: ok. 14 tys. żołnierzy. Zdobycie Warszawy wiązało się z koniecznością sforsowania Wisły, pokrytej lodem. Zaznaczyć trzeba, że lód na rzece był mocno osłabiony licznymi wyrwami spowodowanymi wybuchami pocisków artyleryjskich i min móżdżerzowych.

Próby sforsowania rzeki przez 2. DP w nocy z 15 na 16 stycznia, na skutek silnego ognia nieprzyjaciela i złego stanu lodu, w tym rejonie, nie powiodły się. Dopiero 16 stycznia dywizja sforsowała Wisłę, w rejonie Jabłonny, skąd rozpoczęła natarcie na Warszawę od północy. 16 stycznia sforsowała Wisłę 1. BKaw. zdobywając przyczółek w rejonie Konstancina. W nocy z 16 na 17 stycznia główne zgrupowanie 1. AWP przeprawiło się na zachodni brzeg Wisły na odcinku Góra Kalwaria – Magnuszew, z tym, że 1. DP, 1. BPanc. i 1. pczc oraz artyleria armijna przeprawiły się przez Wisłę na przyczółek magnuszewski po moście niskowodnym udostępnionym przez Rosjan. Zgrupowanie to prowadziło działania bojowe w kierunku miasta od południa i wkroczyło do niego 17 stycznia. Z północy prowadziła natarcie na Warszawę 2. DP, a z rejonu Pragi rozpoczęła atak 6. DP. Oddziałom 2 i 6 DP przypadło w udziale prowadzenie walk w mieście, głównie w rejonach: Lasku Bielańskiego, Cytadeli, Dworca Głównego PKP, skrzyżowania Al. Jerozolimskie – Nowy Świat. 17 stycznia Warszawa była wolna.

Wszystkie pododdziały saperskie, które znalazły się w mieście (dywizyjne i armijne) przystąpiły natychmiast do jego rozminowywania, szczególnie Al. Jerozolimskich i ich otoczenia – bowiem na nich miała się odbyć słynna z przekazów medialnych defilada oddziałów biorących udział w zajęciu stolicy.

Natomiast w styczniu 1945 r. piechota sforsowała Wisłę po lodzie, zaś artyleria pułkowa i dywizyjna oraz tabory przeprawiły się po ośmiu przeprawach urządzonych na lodzie, wzmocnionych żerdziami, a nawet dylami z parków pontonowych. Natomiast tyły i odwody armii po moście pontonowym pod obciążenie 16 ton, długości 430 m (wykorzystano trzy parki pontonowe DMP i jeden N2P) zmontowanym przez 3. B.Pont.-Most., w rynnę lodowej wysadzonej materiałem wybuchowym. Most zmontowany został, w rejonie mostu kolejowego, w górę rzeki od niego i oddany do eksploatacji w godzinach wieczornych 18 stycznia. Służył on również mieszkańcom Warszawy pod nazwą „Warszawski Pontoniak” do 6 lutego 1945 r., t.j. do czasu wybudowania przez radzieckich saperów mostu wysokowodnego na wprost ul. Karowej. Był wykorzystywany jeszcze w 1945 r., już w innej osi, jako most kombinowany, do czasu spływu kry lodowej w grudniu tego roku.

Natomiast wojska drogowo-mostowe 1. AWP (trzy bataliony) rozpoczęły 18 stycznia budowę mostu niskowodnego pod obciążenie 60 ton, długości 540 m poniżej mostu Poniatowskiego. W ciągu kilku dni most został wybudowany. Jego budową kierował szef służby drogowej armii ppłk Jan Szymanowski (w latach 1961 – 1972 szef Wojsk Inż. MON, w stopniu generała brygady). Po przeprawieniu wojsk most ten, służył mieszkańcom Warszawy przez kilka miesięcy, prawdopodobnie do spływu wiosną 1947 r. dużych mas lodu, podczas którego wszystkie mosty niskowodne na Wiśle i innych rzekach zostały zniszczone.

**Opracowanie redakcyjne na podstawie artykułu
Zdzisław Barszczewski
SAPER nr 53 str. 8**

JUBILEUSZ ZŁOTYCH GODÓW

Uczestnicząc w uroczystościach jubileuszowych często zastanawiałem się nad rolą małżonki w życiu oficera, zaangażowanego - bez reszty - w służbie, na poligonach, ćwiczeniach czy wyjazdach służbowych. Wtedy cały ciężar wychowania dzieci spada na jej barki, gdyż mąż w procesie wychowania i funkcjonowania rodziny działa raczej z doskonałości. Ile muszą mieć hartu, samozaparcia i odporności, żeby podolać przeprowadzkom do innych garnizonów, samotności czy życiowym stresom. To prawda. Są jednak szczególne chwile w życiu, kiedy można zapomnieć o minionych przeżyciach i powrócić do pięknych wspomnień, wchodzenia na nową drogę życia. Taką chwilą są JUBILEUSZE. ZŁOTE GODY, kiedy odnawia się przyrzeczenie małżeńskie...

W dniu 18 lutego 2017 roku, wraz z kol. Januszem Kiwerskim uczestniczyłem w uroczystościach ZŁOTYCH GODÓW zorganizowanych przez prezydenta Legionowa w miejscowym Ratuszu. W odświętnie ozdobionej Sali zgromadziły się pary obchodzące 50-lecie wspólnej drogi małżeńskiej. I pomimo śladów drogi życiowej wyrytej na zmęczonych twarzach, dziś Ich twarze jaśniały szczególnym blaskiem, a oczy [nierzadko pokryte wzruszeniem] wyrażały radość. Ten szczególnie nastrój pogłębił koncert zespołu instrumentalnego prezentującego „dawnych melodii czar.” i obecność wóldarza miasta **p. Romana Smogorzewskiego**, który stworzył szczególnie ciepłą, rodzinną atmosferę spotkania.

Uczestnicząc w dalszym, weselnym przyjęciu podziwiałem zachowanie młodego pokolenia państwa Pendzlów, dziwiąc się, iż tak szybko dojrzejają i wyrastają, kiedy My przecież się nie zmieniamy?

I rodzi się przesłanie, mówiąc słowami Adama Asnyka w strofach wiersza „Do młodych”...

„Ale nie depczcie przeszłości ołtarzy,
Choć macie sami doskonalsze wzniesić,
Na nich się jeszcze święty ogień żarzy,
I miłość ludzka stoi tam na straży
I winniście im cześć”.

ZŁOTE GODY

*Zamierające strofy melodii
Skroplone w kąciach oczu
Tchną świeżością, przywołując
Wspomnienie radosnego dnia
U progu dojrzałej jesieni.*

*Radosny gwar bliskich i przyjaciół
Otula ciepłem ten wyjątkowy dzień-
ZŁOTE GODY - Spływa nostalgią
Przywołując wspomnienia
Tak odległe, a jakże bliskie.*

*Zanurzam się w nie
Świadom minionych przeżyć
Dziś, odartych z zaułków
Prozy życia i różnych doświadczeń,
Szczęśliwy ... wyalienowany.*

*Zmęczone twarze z bruzdami
Przeżytych trosk, rozbłyskują
Chwilą radości i szczęścia
Małżeńskiej przysięgi,
W ten pamiętany dzień.*

*ZŁOTE GODY, szczęścia i radości,
W pięknej oprawie uroczystości,
Dostojeństwem Urzędu, obecnością
bliskich z kalejdoskopem kwiatów
I młodzieńczych melodii...*

*Wyzwalają poczucie szczęścia
Przykrywając na chwilę zapomnienie
Upływającej jesieni życia.
Radość, że bliscy wokół nas
Cieszą się TYM DNIEM razem z nami.*

Wiesław L. Ząbek 18.02.2017 r.



U W A G A - ABSOLWENCI OSWINŹ. WE WROCŁAWIU ROKU 1967

Uprzejmie informujemy, że w dn.8-10.09.2017r. organizowany jest we Wrocławiu Zjazd Absolwentów „PROMOCJA 1967”. Zainteresowanych Zjazdem z 1kpchor. mjr. Bylenia, prosimy o zgłaszanie się telefoniczne do końca kwietnia na nr: (602-439925 lub 603-643373). Sprawa jest pilna.

Organizatorzy

Śp. kpt. WP, płk ZPRP WACŁAW BOJARSKI

Kapitan WP, pułkownik Związku Piłsudczyków RP Wacław Bojarski urodził się 20 maja 1929 r. w m. Dobieszyn gm. Głowaczów w Puszczy Stromeckiej. Jego ojciec Michał, legionista, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej 1920 r., piłsudczyk od wczesnej młodości zaszczepił mu wartości patriotyczne i niepodległościowe. Dojrzewanie młodego chłopca przyspieszyła tragedia wrześniowa 1939 r. bowiem Puszcza Stromecka była świadkiem zaciętych walk toczonych przez oddziały Armii „ŁÓDŹ” przebijającej się do przepraw na Wiśle. Toteż szybko związał się organizującym się ruchem oporu Armii Krajowej, obwód OPOCZNO. Ukończył kurs saperski i bierze udział w pracach saperskich. W 1944 r. uczestniczył w Akcji „Burza”, a następnie w ramach Korpusu AK „JODŁA” udał się na pomoc walczącej Warszawie. Do Powstania nie dotarł, gdyż Naczelnym Dowódcą AK gen. Bór-Komorowski wstrzymał marsz Korpusu JODŁA. Po rozwiązaniu AK nie zaniechał działalności niepodległościowej i dalej walczył w oddziałach WiN, oddział „Zwoja”, sekcja „Wichra” działającego w Puszczy Stromeckiej przyjmując ps. Hubert. Jednocześnie nie zerwał kontaktu z płk. Nowakowskim ps. „Uparty”. Uzupełnił wykształcenie. Po 1947 r. wyszedł z lasu i przystosował się do życia w cywilu. Podjął naukę w Technikum Kolejowym w Warszawie, jednocześnie pracując w przedsiębiorstwie „ERA”

w Włochach k/ Warszawy. Był inwigilowany przez służby Bezpieczeństwa Publicznego. Po okresie odwilży w 1956 r. podjął pracę początkowo w Zakładach Telewizyjnych, później przez kilkadziesiąt lat na PKP [29 lat] na stanowisku starszego inspektora Sprzętu Pomiarowego i Diagnostyki, za co był wyróżniany odznaczeniami resortowymi i państwowymi. W okresie Wolnej Polski Wacław Bojarski wykazał się dużym zaangażowaniem w działalność społeczno-patriotycznej na rzecz umacniania obronności kraju. Działacz społeczny na szczeblu samorządowym. Honorowy obywatel Głowaczowa. Wykazał się dużą inicjatywą w zakresie upamiętniania tradycji oręża polskiego na terenie regionu radomskiego, a szczególnie puszczy Stromeckiej i kozienickiej. Współtwórca i fundator Pomnika Marszałka Józefa Piłsudskiego w Głowaczowie. Wieloletni członek Zarządu Krajowego Związku Piłsudczyków RP. Aktywny członek koła nr 13 SSP i FSRiWSZ RP brał aktywny udział w uroczystościach, organizowanych przez wymienione stowarzyszenia. Zmarł 23 stycznia 2017 r. w wieku 87 lat.

W dniu 3 lutego 2017 r. towarzyszyliśmy Mu w Jego ostatniej drodze. Spoczął w kwaterze na Cmentarzu Bródnowskim w Warszawie.

Wiesław Leszek Ząbek



Panu płk dypl. Grzegorzowi Misiakowi

Wyrazy głębokiego żalu i współczucia z powodu śmierci

Matki

składają

Prezes Stowarzyszenia Saperów Polskich płk dypl. inż. Tadeusz Dzikowski

Koledzy i współpracownicy saperzy

POJAZD SPECJALNY SHIBA Z WYKRYWACZEM INDUKCYJNYM I GEORADAREM

W ramach pracy naukowej finansowanej ze środków na naukę w latach 2010 – 2012 jako projekt rozwojowy opracowano Pojazd specjalny SHIBA z wykrywaczem indukcyjnym i georadarem. Projekt był realizowany w ramach konsorcjum zawartego przez Wojskową Akademię Techniczną w Warszawie, Wojskowy Instytut Techniki Inżynierijnej we Wrocławiu i AMZ-Kutno Sp. z o.o. Prototyp przeszedł badania kwalifikacyjne z wynikiem pozytywnym.

PRZEZNACZENIE

Pojazd przeznaczony jest do wyszukiwania zagrożeń w postaci min i Improvised Explosive Devices (IED) w różnych warunkach terenowych (drogi, tereny trawiaste, brzozy zbiorników wodnych itp.).

SKRÓCONY OPIS

Pojazd o wysokiej zdolności przetrwania na polu walki i w sytuacjach zagrożenia wchodzi w skład rodziny modułowych kołowych pojazdów opancerzonych do rozpoznania i rozminowania dróg. Wykrywacz montowany do kołowego pojazdu opancerzonego integruje dwie głowice detekcyjne: georadar i indukcyjny wykrywacz metalu. Wykorzystanie dwóch detektorów pozwala na zmniejszenie prawdopodobieństwa występowania fałszywych alarmów.

CHARAKTERYSTYKA TECHNICZNA

- gwarantowane głębokości wykrywania:
- obiekt o zawartości 8 g metalu – nie mniej niż 10 cm,
- obiekt o zawartości 10 kg metalu – nie mniej niż 50 cm;
- szerokość pasa wykrycia – nie mniej niż 2,5 m;
- wykrywanie obiektów niebezpiecznych umieszczonych w obrębie dróg;
- wykrywanie obiektów niebezpiecznych znajdujących się na powierzchni oraz maskowanych gruntem i śniegiem;
- automatyczne zatrzymanie pojazdu po detekcji obiektu niebezpiecznego;
- wykrywanie min o małej zawartości metalu (wymaganej konwencją) oraz obiektów nie zawierających metalu;
- wizualizacja detekcji w czasie rzeczywistym (określenie wielkości i kształtu wykrytego obiektu oraz głębokości ukrycia);
- archiwizacja wyników wykrywania umożliwiająca tworzenie raportów i map zanieczyszczenia terenu;
- współpraca z GPS.



Pojazd specjalny SHIBA otrzymał wyróżnienia:

- **Dyplom i Złoty Medal** - na VIII Międzynarodowym Salonie Wynalazków i Nowych Technologii „NEW TIME”, Sewastopol (Ukraina), 27 – 29 września 2012 r.;
- **Złoty Medal IFIA** Prezesa Międzynarodowej Federacji Związku Wynalazców. Pojazd został uznany za doskonały wynalazek o znaczącej wartości innowacyjnej podczas Międzynarodowego Salonu Wynalazków i Nowych Technologii - Sewastopol (Ukraina) 28 września 2012 r.;
- **Dyplom i Srebrny Medal** - na Międzynarodowej Wystawie Wynalazków i Innowacji, Warszawa 19 października 2012 r.;
- **Złoty Medal** - na Belgijskich i Międzynarodowych Targach Innowacji Technicznych, Bruksela 17 listopada 2012 r.
- **Srebrny Medal** - na Międzynarodowych Targach Wynalazków S11F 2012, Seul (Republika Korei), 29 listopada – 2 grudnia 2012,
- **Dyplom** nadany przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Warszawa, luty 2013 r.;

- **Złoty medal** – nadany przez Międzynarodową Federację Stowarzyszenia Wynalazców na V Międzynarodowej Wystawie Wynalazków i Innowacji FINEX 2013 w Teheranie (Iran) w dniach 4 – 7 lutego 2013 r.;
- **Wyróżnienie honorowe** – nadane przez Prezesa Światowego Stowarzyszenia Praw Własności Intelektualnej i Wynalazków na Wystawie Technologii Expo 2013 w Malezji (Wiodącej wystawie wynalazków i innowacji z całego świata), Centrum Handlu Światowego Putra, Kuala Lumpur w Malezji w dniach 21-23 lutego 2013 r.;
- **Srebrny Medal**, nadany przez Malezyjskie Stowarzyszenie Naukowców Wynalazców MARS, na Wystawie Technologii EXPO 2013 w Malezji, Kuala Lumpur, 21-23.02.2013 r.;
- **Złoty Medal i Dyplom** – na XVI Moskiewskim Międzynarodowym Salonie Rozwiązań i Innowacji Technicznych „ARCHIMED-2013”, Moskwa 02.04. – 05.04.2013 r.;
- **Tytuł „NAJLEPSZY WYNALAZEK WYSTAWY ITEX 2013” w kategorii wynalazki zagraniczne** – nadany przez Malezyjskie Stowarzyszenie Wynalazczości i Projektowania, na XXIV Międzynarodowej Wystawie Wynalazków, Innowacji i Technologii ITEX'2013 w Kuala Lumpur, w dn. 9 - 11 maja 2013 r.
- **Złoty Medal wystawy ITEX** - nadany przez Malezyjskie Stowarzyszenie Wynalazczości i Projektowania, na XXIV Międzynarodowej Wystawie Wynalazków, Innowacji i Technologii ITEX'2013 w Kuala Lumpur, w dn. 9 - 11 maja 2013 r.

*Opracował
na podstawie materiałów WITI
mjr rez. mgr inż. Wacław Malej*



Wojskowe Zakłady Inżynieryjne S.A. w Dęblinie

Wojskowe Zakłady Inżynieryjne S.A. od ponad 50 lat specjalizują się w remontach i modernizacji sprzętu inżynieryjnego, który jest przeznaczony do zabezpieczania działań wszystkich rodzajów Sił Zbrojnych. Sprzęt ten znajduje zastosowanie zarówno w czasie wojny i pokoju m.in. do zapewniania pomocy ludności cywilnej w czasie klęsk żywiołowych. Spółka odpowiadając na zapotrzebowanie na bezpieczny sprzęt zgodny ze współczesnymi wymaganiami obronnymi prowadzi działania nad modernizacją Zestawu Minersko Rozpoznawczego ZMR-89, będącego na wyposażeniu SZ RP i produkowanego przez Wojskowe Zakłady Inżynieryjne S.A. w Dęblinie. ZMR-89 wymaga modyfikacji i dostosowania do nowych wymagań, co wpłynie na zwiększenie bezpieczeństwa pracy saperów a także na efektywność rozminowywania terenu oraz unieszkodliwiania wykrytych min i niewybuchów.

Zestaw ZMR-89 dostosowany jest do wykonywania prac związanych z:

- rozpoznaniem inżynieryjnym,
- ustawianiem pól minowych sposobem ręcznym,
- unieszkodliwianiem min i wykonywaniem przejść w polu minowym sposobem ręcznym,
- minerstwem, a w tym:
 - o sporządzania zapalnika lontowego, uzbrajania i wysadzania ładunku,
 - o sporządzania elektrycznej sieci wybuchowej,
 - o sporządzania sieci wybuchowej z lontu detonującego,
 - o pakietowania i wysadzania ładunków wybuchowych.

Powstanie Wojsk Obrony Terytorialnej jako piątego niezależnego rodzaju Sił Zbrojnych stanowi dużą szansę a także wyzwanie dla Wojskowych Zakładów Inżynieryjnych S.A., które posiadają w swojej ofercie duży asortyment dedykowany stawianym zadaniom Obrony Terytorialnej. Są to m.in.:

- kontenery 10, 15, 20 Ft w pełnym wydaniu morskim oraz zabudowy kontenerowe z dodatkowym wyposażeniem dowolnego rodzaju, w zależności od przeznaczenia, w tym także kontenery samowyladowcze. Taka konstrukcja może być przeznaczona pod zabudowę dowolnego wyposażenia logistycznego w zależności od potrzeb klienta, np.:
 - o polowego magazynu broni,
 - o polowych magazynów innego przeznaczenia,
 - o stacji uzdatniania wody,
 - o stacji zasilania energetycznego,
 - o węzła łączności,
 - o polowego punktu sanitarnego,
 - o kuchni,
 - o fitness/ siłowni,
 - o itp.
- sprzętu o zastosowaniu wojskowym:
 - o zestawy minersko-rozpoznawcze,

- o kuchnie polowe w różnych wariantach zabudowy,
- o zestawy oznakowania stref niebezpiecznych,
- o filtry przewoźne wody FPW-2,
- o ustawiacze min przyczepnych UMP-3,
- o przyczepy do transportu łodzi,
- o zabudowy różnych typów samochodów.

Jednymi z najnowszych produktów Spółki, które znajdują się w ofercie dedykowanej WOT jest m.in. Filtr Przewoźny Wody FPW-2 oraz kontener siłownia/fitness.

Filtr Przewoźny Wody jest filtrem o średniej wydajności przeznaczonym do oczyszczania wody, uzdatniania wód powierzchniowych z zanieczyszczeń naturalnych, skażeń bojowymi środkami biologicznymi, chemicznymi i promieniotwórczymi oraz skażeń przemysłowych, powodziowych i będących wynikiem dywersji. Filtr jest montowany na przyczepie jednoosiowej z zabudową kontenerową i wyposażony w niezależną motopompę do poboru wody, własny zespół spalinowo elektryczny, zestaw filtrów mechanicznych i kolumn filtracyjnych oraz zbiorniki do gromadzenia wody. FPW-2 jest przystosowany do pracy w warunkach polowych, w dzień i w nocy oraz w różnych warunkach atmosferycznych. Może on pracować na obszarach skażonych i być obsługiwany przez żołnierzy w indywidualnych środkach ochrony przed skażeniami. Praca ciągła filtra jest możliwa przez 10 godzin na dobę. Uzdatniona woda może być odbierana bezpośrednio przez cysterny lub składowana w magazynie wody czystej.

Kontener siłownia został zaprojektowany z myślą o rynku wojskowym, ale też może być z powodzeniem wykorzystywany dla celów cywilnych. Kontener siłownia jest w pełni konfigurowalny, wysoce mobilny – spełnia najwyższe standardy zarówno wojskowe jak i cywilne. Tworzy on nową kategorię innowacyjnych systemów do ćwiczeń siłowych z największymi obciążeniami. Dzięki jego modułowej konstrukcji, montowane elementy nie wymagają żadnych dodatkowych narzędzi, co czyni go najbardziej ergonomicznym systemem na rynku. Kontener siłownia został zaprojektowany i zbudowany w sposób pozwalający na jego eksploatację w każdych warunkach klimatycznych. Zapewnia to jego modułowa budowa na bazie kontenera 1CC, co umożliwia ustawienie go na odkrytym terenie i wykonywanie ćwiczeń na zewnątrz siłowni – w parku, na parkingu, placu lub stadionie sportowym. Jego mobilna konstrukcja umożliwia szybkie rozłożenie i złożenie sprzętu. Celem zwiększenia jego funkcjonalności oraz zapewnienia jak najbardziej ergonomicznego wykorzystania miejsca i sprzętu, zaprojektowano i zrealizowano układ dodatkowej pary drzwi ściennych, poprzez które wysuwany jest na platformach dopasowany do prowadnicy sprzęt do ćwiczeń, np. typu atlas.



REMONT i MODERNIZACJA:

- pojazdy gaśnicowe i kołowe m.in.: transportery MTLB, TRI, PI, BRDM różnych wersji;
- maszyny do prac ziemnych: koparki, spycharki, spycharko-ładowarki, równiarki;
- sprzęt przeprawowy i budowy mostów: mosty czołgowe, transportery pływające, parki pontonowe;
- pojazdy samochodowe typu: STAR, JELCZ, LUBLIN, HONKER, TATRA, w różnych wersjach (samochody cysterny, bazowe do parków pontonowych, instalacje rozlewczo-sanitarne, laboratoria chemiczno rozpoznawcze) oraz pojazdy produkcji radzieckiej: URAL, ZIL, KRAZ, MAZ;
- części zamienne do remontowanych pojazdów, modernizacja i przystosowanie pojazdów do wymagań SZ RP;
- oczyszczarki lotniskowe;
- silniki typu: W-6, W-46, W-54, W-55, A-650 - wykonywane są następujące operacje:
 - naprawa podzespołów;
 - badania i diagnozowanie silnika na hamowni;
 - montaż układu przeniesienia napędu;
 - modyfikacja układu podgrzewania lub uruchamiania silnika;
 - naprawa i regulacja stanowiskowa pomp paliwa.

PRODUKCJA:

- Kontenery w pełnym zakresie wielkości z dodatkowym wyposażeniem np.:
 - stacje uzdatniania lub oczyszczania wody;
 - kuchnie, łaźnie, itp.;
 - stacje zasilania awaryjnego;
 - mobilne stacje paliw;
 - inne o różnym przeznaczeniu.
- kuchnie polowe;
- zabudowy pojazdów samochodowych;
- trały wykopowe;
- zestawy minersko-rozpoznawcze;
- ustawiacze min;
- przyczepy transportowe;
- prześta mostów czołgowych;
- filtry przewoźne wody FPW-2;
- kontenery siłownie.

